

bb. 61. hazaérkezett a lengyelországban járt pártmunkásküldöttség

tr/sr/gy/La

1968. június 17.

a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának meghívására háry bélának, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága osztályvezető helyettesének vezetésével Lengyelországban járt pártmunkásküldöttség hétfőn hazaérkezett.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren somogyi sándor, a központi bizottság osztályvezető helyettese fogadta. az érkezésnél jelen volt bogumil dabrowski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének első titkára./mt1/

- v e g e -

21.20/gy

21²⁵

- 36 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-360

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti/belföldi hírek

1968. június 18.

bb. 1. ötven éves lesz a kommunista ifjúsági mozgalom - , történetírókat, keresnek

1 di/gk/sr/gy/La

1968. június 18.

a kisz központi bizottságánál megkezdődtek az előkészületek a magyar munkásmozgalom közelgő félévszázados jubileumainak méltó megünneplésére, a formálódó tervekben rangos helyet kap a kisz megalakulásának 50. évfordulója; országszerte megemlékeznek arról, hogy 1918. december 30-án bontott zászlót a kommunista ifjúságok magyarországi szövetsége. történetének feldolgozására már az elmúlt időszakban is sok helyi kezdeményezés bontakozott ki. régi és jelenlegi ifjúsági vezetők, hivatásos szakemberek és kedvtelésből buvárkodó kutatók dolgozták fel, írták meg az elmúlt fél évszázad kiemelkedő fejezeteit, nagyjelentőségű eseményeit. a forradalmi ifjúsági napok megrendezése új lendületet adott a gyűjtőmunkának, mert a kisz-szervezetek nemcsak március 9 és április 4 között, hanem az év más részeiben is arra törekedtek, hogy rendezvényeiket összekapcsolják a történelmi évfordulók megünneplésével. támogatásukkal jelenteg is több tanulmányon dolgoznak a krónikások, s olyan munkák is akadnak, amelyeket befejeztek már, de még nem publikáltak.

a kisz központi bizottsága ezért határozta el, hogy a jubileumi készítés programjában szervezett formában is értékesíti az eddigi kutatások eredményeit és új tanulmányok megírását kezdeményezi. pályázatot hirdetett a hivatásos kutatók és szakemberek s a „működvelő történetírók”, számára. felhívta őket, hogy október 1-ig küldjék be a kommunista ifjúsági mozgalom félévszázados történetének eseményeivel foglalkozó, eddig még nem publikált műveiket a kisz kb agitációs és propaganda osztályának.

/folyt. köv./

4r

- 1 -

bb. 1. /ötvenéves lesz.... 1. folyt./ gy

a tanulmányokat és dolgozatokat két kategóriában értékelik. a bíráló bizottság döntése alapján egy-egy 7 000 forintos első és 5 000 forintos második, valamint három 3 000 forintos harmadik díjat ítélnek oda a hivatásos szakembereknek. ezenkívül öt díjat osztanak ki a műkedvelő kutatók között. a legjobb pályamű szerzőjét 4 000 forinttal jutalmazzák és két 3 000 forintos második, továbbá három 2 000 forintos harmadik díjat adnak ki.

a pályázat eredményét a kimsz megalakulásának 50. évfordulóját köszöntő tudományos ülészen hirdetik ki./mti/

bb. 2. kossuth pipája a dunapataji muzeumban

a vid-fm/tr/ká/gy/La

1968. június 18.

bács-kiskun megye első és leggazdagabb anyagu tájmuzeuma - a dunapataji - eddig többnyire zárva volt a közönség előtt. a helyi tanácstól évekkel ezelőtt kapott nádfedeles, nyitottkéményű, évszázados parasztházat kívül-belül restaurálni kellett. hosszabb időt vett igénybe a gyorsan összegyűlt, értékes helytörténeti anyag rendezése is. most végleges helyére került a tájmuzeum három szobát megtöltő anyagának minden darabja. rendezik a kulacs-, a térkép-, a citera- és a pénzgyűjteményt, a régiség-könyvtárat és a pipatóriumot. nem egy helyhez hírneves személyiségek emléke fűződik. itt őrzik például kossuth lajos egyik pipáját, a citeragyűjtemény egyik hangszerén pedig kodály zoltán is játszott, amikor dunapatajban járt.

a parasztház melléképületében Kovácsmihelyt rendeznek be az ősi mesterség sokszáz érdekes eszközével, szerszámaival. a tájmuzeumot augusztus közepén nyitják meg./mti/

bb. 3. tanulmányi verseny, vetélkedő, örmény kiállítás

1 ms/hné/sr/gy/La

1968. június 18.

a magyar-szovjet baráti társaság a művelődésügyi minisztériummal, a kisz-szel és az uttórbó szövetséggel ezekben a napokban bonyolítja le a csillebérci uttórbó táborban az általános iskolák 7. és 8-os diákjainak orosz nyelvi tanulmányi versenyét. a soron következő feladat a hat ország vetélkedője döntőjének előkészítése. a korábbi évektől eltérően nem az év végén, hanem már június 30-án megtartják a 20-as közép-döntőt és nyomban utána a legjobb nyolc versenyét. a hat szocialista országra, a szovjetunióra, bulgáriára, csehszlovákiára, lengyelországra, a ndk-ra és magyarországra vonatkozó legnagyobb tudásanyag legügyesebb birtokosai közül hatot jutalmazzak. az első két versenyző két hetes csehszlovákiai és egyhetes szovjetunióbeli uton vesz részt, a harmadik és negyedik egy-egy hetet tölt az ndk-ban és Lengyelországban, az ötödik és a hatodik pedig egy hétre bulgáriába utazik. innen a többi országban megrendezett vetélkedőre hazatérve, jeivel együtt térnek haza, akik nátlunk egy hetet töltenek, ugyanis mind a hat vetélkedő győzteseinek ugyanaz a jutalma és együtt vesznek részt a jutalom-utazáson is.

az örmény kulturális napok korántsem értek véget a nagyszerű májusi dekáddal. ezt a júniusban a fővárosi művelődési házban megnyíló örmény népi iparművészeti kiállítás is jelzi.

a napokban adta közre az mszbt első jelentősebb ideai kiadványát, amely a világ ostroma címmel a szovjetunióknak az űrkutatásban elért eredményeit foglalja össze és az űrutazás biológiai problémáit ismerteti. a következő hónapokban egymást követik majd a szovjetunió ásványi kincseinek gazdagságát, a szovjet vegyipar fejlődését érzékeltető kiadványok. végül három történelmi évforduló, az őszirózsás forradalom, a kommunisták magyarországi pártja megalakulásának és a tanácsköztársaság kikiáltásának közelgő 50. évfordulója alkalmából tanulmányfüzet készül e jelentős események szovjet-magyar vonatkozásairól./mti/

bb. 1. /ötvenéves lesz.... 1. folyt./ gy

a tanulmányokat és dolgozatokat két kategóriában értékelik. a bíráló bizottság döntése alapján egy-egy 7 000 forintos első és 5 000 forintos második, valamint három 3 000 forintos harmadik díjat ítélnék oda a hivatásos szakembereknek. ezenkívül öt díjat osztanak ki a műkedvelő kutatók között. a legjobb pályamű szerzőjét 4 000 forinttal jutalmazzák és két 3 000 forintos második, továbbá három 2 000 forintos harmadik díjat adnak ki.

a pályázat eredményét a kimsz megalakulásának 50. évfordulóját köszöntő tudományos ülészen hirdetik ki./mti/

bb. 2. kossuth pipája a dunapataji muzeumban

a vid-fm/tr/ká/gy/la

1968. június 18.

bács-kiskun megye első és leggazdagabb anyagu tájmuzeuma - a dunapataji - eddig többnyire zárva volt a közönség előtt. a helyi tanácstól évekkal ezelőtt kapott nádfedeleles, nyitottkéményű, évszázados parasztházat kívül-belül restaurálni kellett. hosszabb időt vett igénybe a gyorsan összegyűlt, értékes helytörténeti anyag rendezése is. most végleges helyre került a tájmuzeum három szobát megtöltő anyagának minden darabja. rendezik a kulacs-, a térkép-, a citera- és a pénzgyűjteményt, a régiség-könyvtárat és a pipatóriumot. nem egy helyhez hírneves személyiségek emléke fűződik. itt őrzik például kossuth lajos egyik pipáját, a citeragyűjtemény egyik hangszerén pedig kodály zoltán is játszott, amikor dunapataji-ban járt.

a parasztház melléképületében kovácsműhelyt rendeznek be az ősi mesterség sokszáz érdekes eszközeivel, szerszámaival. a tájmuzeumot augusztus közepén nyitják meg./mti/

bb. 3. tanulmányi verseny, vetélkedő, örmény kiállítás

1 ms/hné/sr/gy/la

1968. június 18.

a magyar-szovjet baráti társaság a művelődésiügyi minisztériummal, a kisz-szel és az uttörő szövetséggel ezekben a napokban bonyolítja le a csillebérci uttörő táborban az általános iskolák 7. és 8-os diákjainak orosz nyelvi tanulmányi versenyét. a soron következő feladat a hat ország vetélkedője döntőjének előkészítése. a korábbi évektől eltérően nem az év végén, hanem már június 30-án megtartják a 20-as közép-döntőt és nyomban utána a legjobb nyolc versenyét. a hat szocialista országra, a szovjetunióra, bulgáriára, csehszlovákiára, lengyelországra, az ndk-ra és magyarországra vonatkozó legnagyobb tudásanyag legügyesebb birtokosai közül hatot jutalmaznak. az első két versenyző két hetes csehszlovákiai és egyhetes szovjetunióbeli uton vesz részt, a harmadik és negyedik egy-egy hetet tölt az ndk-ban és lengyelországban, az ötödik és a hatodik pedig egy hétre bulgáriába utazik. innen a többi országban megrendezett vetélkedő versenyekkel együtt térnek haza, akik nálunk egy hetet töltenek, ugyanis mind a hat vetélkedő győzteseinek ugyanaz a jutalma és együtt vesznek részt a jutalom-utazáson is.

az örmény kulturális napok korántsem értek véget a nagyszerű májusi dekáddal. ezt a júniusban a fővárosi művelődési házban megnyitló örmény népi iparművészeti kiállítás is jelzi.

a napokban adta közre az mszbt első jelentősebb ideai kiadványát, amely a világ ostroma címmel a szovjetunióknak az űrkutatásban elért eredményeit foglalja össze és az űrutazás biológiai problémáit ismerteti. a következő hónapokban egymást követik majd a szovjetunió ásványi kincseinek gazdagságát, a szovjet vegyipar fejlődését érzékeltető kiadványok. végül három történelmi évforduló, az őszirózsás forradalom, a kommunisták magyarországi pártja megalakulásának és a tanácsköztársaság kikiáltásának közelgő 50. évfordulója alkalmából tanulmányfüzet készül e jelentős események szovjet-magyar vonatkozásairól./mti/

bb. 4. „robot-manci”, továbbképzésen

a vid-kz/tné/ká/gy/La

1968. június 18.

a szegedi idegenforgalmi hivatal gépi informátora, a népszerű „robot-manci”, az idei nyáron a tiszaparti kempingben teljesít szolgálatot. az idegenvezetői egyenruhába öltöztetett bábút már a helyszínre szállították. jelzőgökből, magneton berendezésből és más alkatrészekből álló memóriáját azonban „továbbképzésre”, vitték. a szakemberek néhány hét alatt „megtanítják”, a „robot-mancit”, a szabadtéri játékok idei programjára. „agyába”, programozzák, hogy lehet a kempingben a gépkocsi mosását megrendelni, hol lehet hideg vagy meleg ételt vásárolni, hol lehet sátorvilágító lámpát és más eszközöket kölcsönözni. választ ad majd a partifürdővel, az ünnepi hetek sokrétű programjával kapcsolatos kérdésekre és többfajta utvonali-ismertetéssel is utbaigazítja a hozzáforduló bel- és külföldi turistákat. a gépi informátor 20 közérdekű kérdésre szolgál majd választ nemcsak magyarul, de oroszul, németül és angolul is. „robot-manci”, a „továbbképzés”, után előreláthatólag július elején áll munkába a tiszaparti kemping központi épületében./mt1/

bb. 5. bő virágzás a nyugat-dunántúli gesztenyeligetekben - megnyújtják az idényt

a vid-cs/mné/gy/La

1968. június 18.

nyugat-dunántul nagy szelidgesztenye ligetei virágbabcsuktak. a több ezer faóriást valósággal ellepték a hosszufürtös virágok. az aszály és a gyakori hűvös idő, a jelek szerint, nem ártott a fáknek, s a szakemberek jó gesztenyetermésre számítanak. valószínűnek tartják, hogy az idén többszáz mázsányit küldhetnek a cukrászdákba, éttermekbe a kedvelt őszi csemegéből. minthogy a vidék közös gazdaságai megszervezik a gesztenye tartósítását, kiterjeszthetik majd a gesztenye-püré idényt a téli és a koratavaszi időszakra is.

kőszeg-hegyalján, a legnagyobb összefüggő szelidgesztenyes tájon, ahol gyakoriak az 500-600 éves fák, már a fiatal telepítések egyrésze is termőre fordult. velem községben viszont ki kellett vágni az ország második legöregebb, kb. 650 éves szelidgesztenyefa óriását, amely kidőléssel fenyegetett. a kőszegi király-völgyben még mindig él és az idén is virágzik a szinte biológiai csodának számító, több mint 700 éves óriás szelidgesztenyefa./mt1/

- 4 -

bb. 6. csaknem négymillió adat a balatoni tudományos vizsgálatokról

1 sb/gg/le/gy/La

1968. június 18.

a vizsgádzalkodási tudományos kutató intézet az idén nyolcféle tudományos témacsoportban vizsgálja a balatont. két kutatóhajó szerzi be a különböző viz-, növény- és halmintákat, amelyeknek elemzésében az idén először már egész éven át segít a balatonszemésen nemrégiben felépített új laboratórium. ezenkívül a tó medrében elhelyezett állásokon és a parton mintegy ötven regisztráló műszer csaknem harmincféle mérést végez és jegyez fel.

a kutatók az utóbbi hét évben végzett kiterjedt műszeres vizsgálatokkal csaknem négymillió adatot gyűjtöttek. mintegy másfélmillió mérés elemzésével nemrégiben zárták le a balaton vízszint-ingadozásának vizsgálatait, keszthely és balatonkenese, tehát a tó két vége között a szél hatására kialakult vízszint-különbség esetenként az egy-két métert is eléri. kimutatták, hogy a tengereken jólismert ár-ápló jelenség - persze jóval mérsékeltebben - a balatonon is érvényesül. a hold és a nap tömegvonzása általában 2-3 milliméteres vízszint-különbséget hoz létre, de a légnyomás-változás következtében - főleg vihar előtt - ez a különbség már 1-2 centiméter. a vízszint-ingadozási összefüggések feltárásának és a várható vízszint-jelzésének az a nagy gyakorlati jelentősége, hogy megbízható adatokat ad a partfalak magassági méreteinek kiválasztásához, kikötők építéséhez. a tudományos intézet vegyszereinek kutatása és javaslata hozzájárult annak a fontos rendelkezésnek a kiadásához, amely szerint ez év január elsejétől számúzták a balaton környékéről és az egész ország területéről is a tömeges halpusztulást kiváltó ddt, aldrin és dieldrin rovarirtószert. ellenőrző vizsgálatokat még az idén is végeznek, mert ezeknek a klórozott szénhidrogén alapanyagú rovarirtószereknek a nyomain - bár már nem veszélyes és mind kisebb mennyiségben - még fellelhetők a vízben, a halak szervezetében és leginkább a vizinövényekben.

/folyt. köv./

- 5 -

7

bb. 6. /csaknem négymillió.... folyt./ gy

a vizsgálatok zöme többéves feladat, az év végére zárnak le egy újabb jelentős munkát, a hullámzási adatok statisztikai elemzését. partközélemben balatonszemesnél 1,97 méter magas hullámot is mértek, de a számítások nyilván kimutatják, hogy egyes helyeken ennél magasabb hullámok is keletkeznek. ezek a vizsgálatok arra adnak választ, milyen magas és milyen formájú hullámtörőket kell építeni, továbbá a különböző irányú és sebességű szélben milyen típusu hajóknak kell sürgősen védett kikötőbe vonulniok és milyen hajók állják a vihart./mti/

bb. 7. vit-tejcsoki

vid-kz/tné/ká/gy/La

1968. június 18.

vit-tejcsoki készítését kezdték meg a szerencsi csokoládé gyárban a kisz szervezet javaslatára, kétféle csomagolásban kerül forgalomba, a 100 grammos borítólapját bulgária és magyarország nemzeti színei, illetve a szófiai vit jelvénye díszíti. a másik csomagoláson az eddigi világifjúsági találkozók városainak emblémái láthatók./mti/

bb. 8. megkezdődött a szóbeli érettségi a dolgozók gimnáziumai-
ban is

1 vt/tr/sr/gy/La

1968. június 18.

a dolgozók gimnáziumaiban is országsszerte megkezdődött a szóbeli érettségi vizsga. a művelődésügyi minisztérium irányításával működő közgazdasági szak-középiskolák és közgazdasági technikumok esti, illetve levelező tagozatain végző „felőtt diákok”, egy héttel később, június 24-én kerülnek a vizsgabizottság elé.

/folyt. köv./

- 6 -

bb. 8. megkezdődött.... folyt./ gy

az érettségi befejezésének határideje a dolgozók gimnáziumaiban július 5-é, a másik két iskolatípusban július 20-a. a különböző szaktárcákhoz tartozó középiskolák esti és levelező tagozatain a tanulmányaikat idén befejező hallgatók vizsgáit általában a többi tanintézzettel azonos időpontban bonyolítják le.

a felnőttek középiskolaiban ebben az esztendőben együttesen több mint 30 000-en végeznek, közülük 8 500-an esti, majdnem 22 000-en pedig levelező tagozaton./mti/

bb. 9. restaurálják a csempeszkopácsi románkori templomot

a vid-fm/sk/ká/gy/La

1968. június 18.

románkori építészetünk egyik legszebb falusi emlékéét, a csempeszkopácsi római katolikus templomot restaurálják az országos műemléki felügyelőség, a mesterséges dombon álló 13. századi parányi templom a híres „jaki műhely”, jepe viseli: déli kapuja hasonlít a világhírű 700 éves jépe temploméhoz és az esztergomi palotakápolna bal oldalsó kapujához.

belsejében valóságos művészettörténeti „seregszám” tárul a látogatók elé. a restaurátorok a fal felső felekre tegei alatt az egymásután következő művészettörténeti korok szinte minden tipikus alkotását megálálták. a tiz apostolt ábrázoló románkori falfestések a legrégebbiek, majd a góti-kor „kézjegyei”, fedezhetők fel. a reneszánsz korszakot a hajót és a szentélyt elválasztó diadalív, valamint a hajó északi és déli oldalának festése képviseli. 1658-ból népi barokk festések nyomai kerültek napvilágra, rendkívül nagyértékű id. dorffmeister istván „szentháromság”,-képe. a templom barokk faoltárát restaurálás céljából budapestre szállítják.
/mti/

- 7 -

bb 11. ujszerű borpalackozó társulás

a vid/cs/mné/-s ká la

1968. június 18.

belvárdgyula-budapest székhellyel ujszerű -, vegyes-típusú, - társulás alakult szőlőfeldolgozásra, borpalackozásra és értékesítésre. a belvárdgyulai közös ut tsz és a budapesti voszk szövetkezeti áru és anyagellátó vállalat 15 évre közös vállalkozást létesített. a belvárdgyulán 4,5 milliós költséggel épülő üzemben évente tízezer hektoliter bort töltenek majd palackokba. a tsz építtette a borpincét, a szőlőfeldolgozó és palackozó üzemet, a voszk pedig a szükséges gépi berendezéseket és a palackozó sort szállítja. a nyereségből a két partner a beruházási hozzájárulás arányában osztozik. megosztották a feladatokat is: a szőlőfeldolgozást és a palackozást a termelőszövetkezet, a bor értékesítést pedig a budapesti vállalat végzi. a társulást hat tagú igazgatótanács irányítja. a közös üzemben már az idén 2000 - 3000 hektoliter bort palackoznak, s a társulás címkéjével ellátott üvegekben hozzák forgalomba. az új üzem iránt nagy az érdeklődés a környékbeli szőlőtermesztő gazdák és gazdaságok részéről. az igazgató tanács ezért úgy határozott, hogy a háztáji gazdaságoktól, illetve más termelőszövetkezetektől is átveszik a jóminőségű borokat és palackozva hozzák forgalomba./mti/

..

bb 12. átlábolnak a tiszán

a vid/kz/tné/-s ká la

1968. június 18.

a hosszú ideje tartó szárazság következtében gyorsan apad a tiszta vízszintje. a tiszafüred feletti szakaszon a gázlók-nál már csak 80 centiméteres a vízréteg, s így ezeken a helyeken akár gyalogszerrel is át lehet lábolni a folyón. az alacsony vízállás sok gondot okoz a hajósoknak. a 40 tonnás úrtartalmu uszályokat már is le kellett állítani, a kisebbek pedig a lehetségesnél kisebb rakományal közlekednek. ha nem érkezik csapadék-utánpótlás, a teherhajók rövidesen teljes pihenőre kényszerülnek. a szolnok és tiszabura közötti személyhajójárat ez idő szerint még zavartalanul közlekedik./mti/

..

8.25/szb

-8-

bb 10. Ügyészszégi vizsgálat a tartási, életjáradéki és öröklési szerződésekről - pozitív tapasztalatok mellett kifogásolható jelenségek

1 bc/lk-ju sr la

1968. június 18.

a legfőbb ügyészség irányításával a megyei főügyészségek, s az általuk kijelölt járási, városi, kerületi ügyészségek megvizsgálták a tartási, életjáradéki és öröklési szerződésekkel kapcsolatos államigazgatási és bírósági eljárás törvényességét. a vizsgálat 1967. második félévét ölelte fel, s 602 államigazgatási szerv - köztük 435 községi tanács - valamint 70 bíróság határozataira, illetve ítéleteire terjedt ki. ennek kapcsán 8.414 államigazgatási határozatot és 783 bírósági ítéletet tanulmányoztak.

mint ismeretes, es szerződésekkel kapcsolatban tavaly több jogszabály jelent meg, amelyek kiegészítették a korábbi rendelkezéseket. megalkotásuk célja az volt, hogy az egyedülálló, beteg vagy elaggott emberek, akiktől hozzátartozóik vagy az állam intézményesen nem tudnak gondoskodni, vagyontárgyaik átruházásával vagy jövedelmük átengedésével megfelelő ellátásban részesüljenek. a vizsgálat különös figyelmet fordított arra, hogy a szerződések felek részéről nem forog-e fenn joggal való visszaélés, például nem fogalmaznak-e meg olyan szerződési feltételeket, amelyek eleve a másik fél kijátszására irányulnak, vagy teljesíthetetlenek. megvizsgálták azt is, nem tükröznek-e erkölcsi alapelvekbe, jogszabályokba a szerződések, nincs-e feltűnő aránytalanság a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás között, s megfelelő biztosítékok vannak-e a teljesítésre.

a vizsgálat megállapította: a hatósági jóváhagyás, illetve ellenőrzés megfelelő jogi eszköz ahhoz, hogy az eltartók esetleges visszaéléseit megakadályozzák, s a személyes körülmények folytán jelentkező konfliktusokat békés úton rendezhessék. a jogi rendezés - eseti hiányosságoktól eltekintve - betöltötte célját. erre, s a rendezés szükségességére utal az a tény, hogy 1964 végén a hatóságok 16.389 szerződés megkötéséről szereztek tudomást, az új jogszabályok megjelenését követő néhány hónap alatt viszont ez a szám több mint ötezerrel emelkedett. /folyt. köv./

8.32/szb

-9-

bb 10. / ügyészégi vizsgálat... 1. folyt./-ju

a pozitív tapasztalatok mellett törvényességi szempontból több kifogásolható jelenségre figyeltek fel. Legtöbb hiányosság a községi tanácsok vb. titkárainak gyakorlatában jelentkezett. Kiseb mértékben a járási, a városi, s részben a megyei államigazgatási szervek ez irányú tevékenységében is tapasztaltak hiányosságokat. Ezek leginkább felületes ügyintézésből, s esetenként mulasztásból származtak. Így például nem jelölték meg a döntés alapjául szolgáló jogszabályokat, nem utaltak a jogorvoslati lehetőségekre.

a jogszabályok értelmében az igazgatási osztály, illetve a községi tanács vb. titkára a szerződés jóváhagyása előtt köteles a helyszínen megvizsgálni a szerződő felek személyes körülményeit, szükség esetén felvilágosítást adni jogaikról és kötelezettségeikről, s az esetleg felmerülő vitás kérdéseket tisztázni. több főügyész - elsősorban a fővárosi - tapasztalatai szerint az államigazgatási szervek a jóváhagyó határozat meghozatala előtt, s azt követően is, alapos helyszíni vizsgálatot tartottak. a vb. titkárok által lefolytatott eljárásban viszont több mulasztást állapítottak meg. előfordult például, hogy olyan szerződést is jóváhagytak, amelynek eltartottja meghalt, vagy életjáradéki szerződést tartási szerződésnek minősítettek.

az érdemben elbírált szerződések túlnyomó részét jóváhagyták az államigazgatási szervek. egy részüket azért nem hagyták jóvá, mert ellentétben álltak a polgárjogi törvénykönyv rendelkezéseivel, vagy mert a szerződés nem tudta volna betölteni célját - például a felek közti viszony időközben megromlott -, vagy a szerződés fiktív volt, s kizárólag a lakás bérleti jogának megszerzésére irányult, máskor objektív okok miatt nem lehetett teljesíteni. a jóváhagyás megtagadása miatt viszonylag kis számban került sor fellebbezésre.

a jóváhagyott szerződések teljesítésének rendszeres helyszíni ellenőrzését a tanácsai szervek gyakran elmulasztják, a megtartott helyszíni ellenőrzések többsége formális. a készített feljegyzések, jegyzőkönyvek sablonosak, szüksévuak, s ezekből nem állapítható meg a szerződési kikötések teljesítése.

a békéltetési eljárások aránya feltűnően kicsi volt a jóváhagyott vagy annak tekintendő szerződések számához viszonyítva. mindössze 115 esetben került sor ilyen eljárásra; nagy részük viszont eredményes volt, s megelőzte az esetleges későbbi vitákat is. békéltetési eljárásra általában a szerződő felek magatartásában jelentkező hiányosságok miatt volt szükség.
/ folyt. köv. /

8.40/szb

-10-

bb 10. / ügyészégi vizsgálat... 2. folyt./-ju

a szerződés jóváhagyását jogerősen megtagadó másodfokú államigazgatási határozat az új jogszabályok szerint a bíróság előtt megtámadható. ilyen perre aránylag ritkán kerül sor, mert az államigazgatási szervek többsége a megtagadás kérdésében is általában helyes döntést hoz. törvénysértő megtagadás esetén a bíróságok alapos bizonyítási eljárást folytatnak le, s megfelelő hatályon kívül helyező határozatot hoznak. ezet követően az államigazgatási szervnek a szerződést természetesen jóvá kell hagynia.

a bíróságok akkor is rendelkeznek hatáskörrel, ha a szerződés jóváhagyásának jogerős határozattal történő megtagadása után a polgárjogi törvénykönyv értelmében a felek a kölcsönös szolgáltatásokat egymás megfelelő kielégítésével elszámolni kötelesek, s ezt békés úton nem tudják elérni. ugyanígy a bíróság jár el azokban az esetekben is, amikor valamilyen okból a természetbeni eltartás - esetleg egyik vagy mindkét fél magatartása vagy körülményei folytán - lehetetlenné vált, s emiatt a tartási szerződést életjáradéki szerződéssé kell átváltoztatni, vagy esetleg végleg meg kell szüntetni. ilyenkor is gondoskodnia kell a bíróságnak a felek megfelelő, kölcsönös kielégítéséről. ez a per kategória főként azért állítja nem egyszer nehézségek elé a bíróságokat, mert tekintettel a hosszabb idő óta fennálló tartásra, szerződés megszüntetése után, a bentlakó eltartó kikötöttes akadályokba ütközik, az eltartott nem tud újabb tartási szerződést kötni, s anyagi eszközök hiányában nem képes a volt eltartót megillető összeget visszafizetni.

a vizsgálat több elvi és gyakorlati kérdésre hívta fel a figyelmet és szükséges lenne, hogy ezeket minél előbb megoldják az irányító államigazgatási és bírósági szervek. így például felmerült, hogy szükséges-e a mezőgazdasági szakigazgatási szerv előzetes hozzájárulása, ha a tartási szerződéssel az eltartó mező- vagy erdőgazdasági ingatlan tulajdonjogát szerzi meg. probléma mutatkozott azzal kapcsolatban is, hogyan kell értelmezni az eltartás fogalmát a saját háztartásban, s hogy köthet-e jogi személy eltartási szerződést.

az ügyészségek a vizsgálat alapján számos ügyben intézkedtek a hibák megszüntetésére, s több javaslatot juttatnak el az illetékes szervekhez. /mt1/

8.50/szb 9.00

-11-

bb 14. felhívás a mezőgazdasági balesetek megelőzésére

1 jf/lk/-s 1e la

1968. június 18.

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium és az érdekelt szakszervezetek vezetői együttesen megtárgyalták a minisztérium felügyelete alá tartozó mezőgazdasági üzemek, élelmiszeripari vállalatok, erdőgazdaságok és faipari vállalatok munkavédelmi tevékenységét. megállapították: annak ellenére, hogy a munkavédelem az utóbbi években jelentősen fejlődött, 1967-ben mégis 43,186 baleset történt és a mezőgazdasági üzemekben 232, az élelmiszeripari vállalatoknál pedig 16 volt a halálos kimenetelű balesetek száma.

a munkavédelmi helyzet javítására, a balesetek megelőzésére a mem a szakszervezetekkel egyetértésben felhívást adott ki a nagy mezőgazdasági munkák kezdetén. a felhívás leszögezi, hogy felül kell vizsgálni a munkavédelmi szervezeteket és azok tevékenységét. mindazoknál a szerveknél, ahol munkavédelemmel foglalkozó személyt ez idő szerint nem alkalmaznak, illetőleg az e feladatokkal megbízott dolgozó kellő ismeretekkel nem rendelkezik, ott a munkakört megfelelő képzettségű szakemberrel kell betölteni. minden üzemben meg kell szilárdítani a technológiai, műszaki és munkafegyelmet, minden baleset körülményeit szakszerűen kell vizsgálni és a megelőzés érdekében meg kell tenni a szükséges intézkedéseket. tovább kell fejleszteni a munkavédelmi ör- mozgalmat.

a felhívás szerint a vállalatok munkavédelmi tevékenységüket a balesetvédelmi szabályzatok felülvizsgálásával, kiegészítésével, illetőleg módosításával is javíthatják. kívánatos az is, hogy részletesen meghatározzák az új gépek és berendezések munkavédelmi minősítésével és üzembehelyezésével kapcsolatos vállalati feladatokat. a mezőgazdasági üzemeknek fokozott gondot kell fordítaniuk a növényvédelmi vegyszerek kezelésével és felhasználásával kapcsolatos óvintézkedések részletes szabályozására is. e feladatokat úgy kell végrehajtani, hogy 1969. január 1-én több évre szóló munkavédelmi szabályzat kerüljön kiadásra./mti/

--

8.52/-s 9.10

le
9.10

- 12 -

bb 13. robbantás tető alatt

a vid/kz/tné/-s ká la

1968. június 18.

kényes munka kezdődött a lábattani cementgyárban. zárt épületben működő berendezések közvetlen szomszédságában robbantanak szét egy 200 köbméteres vasbeton gépalapot. a tető alatti robbantás speciális technikát igényel. különleges furásokkal, kis töltetekkel szinte kockánként robbantják, illetve repesztik szét a betontestet. a robbantó brigádok éjjel-nappal dolgoznak, de még így is három és fél hetet vesz igénybe a feladat megoldása. hagyományos módszerekkel - légkalapáccsokkal - hónapokig tartana a nagyszilárdságú beton tömb szétmorzsolása. a szétrobbantott gépalap helyére új, nagyteljesítményű, ugynevezett röpitő törőművet szerelnek./mti/

--

bb 15. kétezerháromszáz beteget tart nyilván a miskolci szilikózis-gondozó állomás

a vid/fm/sk/-s ká la

1968. június 18.

hét éve működik miskolcon a szilikózis-gondozó állomás, dr. kardos kálmán, a gondozó vezető főorvosa azonban 30 esztendeje a diósgyőri kohóközművesek vizsgálatával kezdte meg ennek a különleges tüdőbetegségnek a tanulmányozását.

a gondozóállomás a megye területén 43 üzemről állapította meg, hogy ott a nagymértékű porszennyeződés következtében a dolgozók szilikózist kapnak. ezeket az üzemeket rendszeresen ellenőrzik, az ott dolgozókat évente egyszer - szükség szerint t többször is - gondosan megvizsgálják. jelenleg 2 300 szilikózisban szenvedő beteget tartanak nyilván. róluk - a vizsgálatok adataival, állapotukban és a munkahelyi körülményekben beállott változásokat is feltüntetve - törzslapot vezetnek.

a szilikózis-gondozó állomás vizsgálatai alapján számos munkahelyen csökkentették a porártalmat, így többek között a mádi őrlőműben, az ózdi kohászati üzemekben. a legtöbb ilyen megbetegedés még mindig a diósgyőri lenin kohászati műveknél fordul elő, bár az utóbbi években csökkent a betegek száma. ugyanakkor megállapították, hogy ez a betegség a kőbányákban is terjed a nem megfelelő porelszívás miatt. érdekes jelenség, hogy - az ország más vidékétől eltérően - a borsodi szénbányáknál nincs szilikózis-veszély, amit azzal magyaráznak, hogy a szén nem kova-, hanem mésztartalmu kisértő kőzetek közé ágyazott./mti/

--

9.02/szb 9.15

le
9.15

-13-

bb 16. szövetkezeti mikroszkóp

a vid/cs/mné szb ká

1968. június 18.

mikroszkóppal ajándékozták meg körzeti orvosi rendelőjüket a gyermelyi petőfi tsz tagjai. a szövetkezet küldöttgyűlése határozatot hozott, hogy a gazdaság szociális alapjából egészítsék ki az orvosi rendelő felszerelését. az ajándék-mikroszkóp segítségével most már a helyi rendelőkben elvégezzetik a szükséges laboratóriumi vizsgálatokat és a betegeknek nem kell tatára vagy tatabányára utazniok. /mti/

bb 18. nyolcezer reklamáció

c vid-kz/sk szb ká

1968. június 18.

még egyetlen évben sem vittek vissza annyi lábbelit komárom megye cipőboltjaiba, mint az utóbbi hónapokban. a jelenlétegre felfigyelt a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság, s az egész megyére kiterjedő vizsgálatot indított. megállapították, hogy az elmúlt öt hónapban mintegy 1,5 millió forint értékben csaknem 8 000 pár cipőt vett vissza minőségi kifogások miatt a kereskedelem. egy-egy nagyobb forgalmu cipőboltban, az említett időszakban, a reklamációk jegyzőkönyvezése egy eladó egész munkanapját lekötötte. a ragasztott műtalp gyakran leválk, a pántok kiszakadnak, a cipők felső része a kis aláhajlás miatt kidől, a lakkcipők a megengedettnél sokkal előt kitornek, mázuk leperreg. a legtöbb panasz a duna cipőgyár termékeire érkezett, de kifogásolják a vásárlók a tiszta és a szombathelyi, sőt a minőségi cipőgyár termékeit is.

a cipőipar - mutattak rá a vizsgálat befejezésével - az utóbbi időben nyilvánvalóan kevés gondot fordított a gyártmányok minőségi ellenőrzésére, s ezzel nemcsak a fogyasztóknak okoz kárt, de spekulációra is lehetőséget ad. a vevők egyike-másika ugyanis visszaél a kereskedelem jóindulatával. a boltokban sok olyan cipőt találtak az ellenőrök, amit a vevők szándékosan rongáltak meg, hogy helyettük újat kapjanak. a népi ellenőrzés éppen ezért úgy foglalt állást, hogy a minőségi cserékre vonatkozó eljárást a jelenleginél egyértelműbben kell szabályozni.

a vizsgálatról készült jelentést megküldték a központi népi ellenőrzési bizottságnak, amely máris reagált a komárom megyei észrevételekre. a jelzések alapján a kneb elhatározta, hogy országos vizsgálatot indít az ügyben. /mti/

9.05/3u 9.40

ll 9.5. J

-14-

bb 17. tizenkilenc millió forint fagykártérítés bács megyében

a vid cs/mné-ju ká la

1968. június 18.

bács-kiskun megye homoki szőlőtermesztő vidékein 6 állami gazdaság, további 34 termelőszövetkezet és társulás kötött az idén fagykárbiztosítási szerződést. s jól számítottak: 33 gazdaságban mintegy 10 000 hold szőlőültetvényt érintettek a tavaszi fagyok. elsősorban a csemege-szőlők és a korán fakadó egyes borszőlőfajták károsodtak. az állami biztosító szakemberei az érdekelt gazdaságok vezetőivel felmérték a károkat s megállapodtak a kártérítésben. június közepéig az állami biztosító megyei igazgatósága összesen 19 millió forintot fizetett ki a fagykárt szenvedett 33 szőlős gazdaságnak. /mti/

bb 19. jubileumi verseny a körös-vidék termelőszövetkezeteiben

vid/cs/mné-ju la

1968. június 18.

a körös-vidék közös gazdaságaiban széleskörű jubileumi versenymozgalom bontakozik ki a kmp megalakulásának 50. évfordulójára. eddig 70 termelőszövetkezet tett vállalást a versenyben. az állattenyésztők, a növénytermesztők, a gépjavítók, az építők és egyéb szakterületeken dolgozó munkacsapatok a hozamok emeléséért és a költségek csökkentéséért versengenek. a verseny fő célja a maximális takarékoság. vállalták többek között, hogy az idén rekord idő alatt takarítják be a gabonát, s nem hagyják sehol veszni a szalmát sem. az állattenyésztők és a növénytermesztők összefogtak a takarmányfélék takarékos felhasználására, az asszaly okozta terméskiesést másodvetéssel és terven felüli sítózással pótolják. az építkezés meggyorsítására házilag készül a szénporos téglá, számos helyen terven felül nevelnek baromfit, hizlalják a bérányt, sertést, szarvasmarhát. /mti/

bb 20. százhatvan vagon lucernaliszt a lajta-hansági ág-ban

vid cs/mné-ju ká la

1968. június 18.

a lajta hansági állami gazdaságban több mint 3 ezer holdnyi lucernásait már másodszor kaszálják, s a gazdaság két lucernaszárító és őrölő berendezése alól eddig 160 vagonni értékes lucernaliszt került zsákokba. a nagy szárazság ellenére jó a termésük: már áprilisban megkezdtek az öntözést a lucernaföldeken. az első kaszálás holdanként 36 mázsás átlagot adott, de a második sem maradt el ettől. a 74 öntözőberendezés most is szinte éjjel-nappal ontja a mesterséges csapadékot, s így remélhető, hogy a 3100 hold „örög” lucernást négyszer kaszálhatják. ugyan-csak nagymennyiségű takarmány ígér az 1600 holdnyi újtelepítési lucernás is. /mti/

9.15/szb 9.40

ll 9.5. J

-15-

bb 21. pénteken reggel kezdődik a nyár

1 tz/gk-ju 1e hk

1968. június 18.

szerdától szombatig - tehát négy napon át - a nap 3 óra 46 perckor kel, a napnyugta pedig 19-e és 22-e között pontosan este háromnegyed nyolckor következik be - tehát 15 óra és 59 percig járja útját a nap a horizont fölött, az éjszakák pedig ennek megfelelően csak 8 óra 1 percen át tartanak, ezek a napok amelyek az esztendő leghosszabb nappalait hozzák el, a nyárkezdet időpontja köré tömörülnek, a hivatalos csillagászati nyár ugyanis június 21-én pénteken reggel 9 óra 13 perckor kezdődik.

a nappalok 15 óra 59 perces tartama egészen 25-ig megmarad, még a hó utolsó napján is csak öt perccel rövidebb a nappal a 16 óránál, viszont július 31-én már csak 15 órát, augusztus 30-án 13 és fél órát, szeptember 23-án pedig - amikor éjfél után 26 perckor megkezdődik az ősz - csupán 12 órát és 8 percet tölt a nap a látóhatár fölött. /mti/

bb 22. két ,, szuper utcaseprő,,

vid kz/gg-ju ká hk

1968. június 18.

Látott munkához kedden pécselt, a budapesti nemzetközi vásáron bemutatott svéd gyártmányú verro city uttisztító gépekből a fővároson kívül eddig csak pécs vásárolt, az egyenként több mint félmillió forint értékű utcaseprők számottevően megkönnyítik a nagy idegrendszervi város tisztán tartását, pécs sajátos közlekedési és utviszonyai mellett a lejtős, eléggé szűk és kanyargós utcákon is kitűnően beváltak, naponta körülbelül 60 kilométernyi utat tisztítanak meg. /mti/

bb 23. tudományos tanácskozás a fehérjeellátásról

vid cs/mné-ju ká hk

1968. június 18.

Iregszemcsén együttes kibővített ülést rendez pénteken a magyar agrártudományi egyesület növénytermesztési és állattenyésztési társasága, az ülés napirendjén különös hangsúlyt szereznek a fehérjeellátás, ezen belül a fehérjetakarmány termelés időszerű kérdései. dr. kurnik ernő egyetemi tanár, a délkeletdunántúli mezőgazdasági kísérleti intézet igazgatója és az intézet vezető munkatársai beszámolnak a fehérjeellátás megjavítását célzó kutatások eredményeiről és a gyarkolati tapasztalatokról, majd az ülés résztvevőinek bemutatják az intézet kísérleti telepeit. /mti/

12.50/szb 13'00

-16-

13'02

bb 24. időjárásjelentés

gg szb

1968 június 18.

a meteorológiai intézet jelenti június 18-án, kedden 13 órakor:

a hőség tovább tart

szárazföldünk középső részein tovább tart a meleg nyári idő, többfelé, főként a délutáni és éjszakai órákban kialakuló záporokkal, zivatarokkal, változékonyabb, hűvösebb időjárást csak európa nyugati partvidékéről és észak, északkelet-európából jelentenek.

házáinkban nyugaton már koradélelőtt, az ország többi részén a déli órákban gomolyfelhők képződés indult meg, a délutáni és esti órákban főként a dunántúlon és a duna-kanyar környékén záporok, zivatarok alakultak ki, a lehullott csapadék mennyisége azonban csak néhány helyen haladta meg az öt, csupán káldon érte el a 12, szombathelyen a 13, vácon a 14 millimétert, a hőmérséklet napközben a nyugati, délnyugati határvidéken 27-29, máshol általában 30-35 fokig emelkedett.

budapesten hétfőn 32,6 fokos csúcserővel hőmérsékleti rekord született, ebben az évszázadban június 17-én ilyen magas hőmérsékletet még nem mértek, mára virradó éjszaka szeszélyes területi eloszlásban csak 12-20 fokig hűlt le a levegő, ma délelőtt napos, fülledt meleg volt az idő, 11 órára a dunántúlon 26, -30, máshol 30-33 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 26,3 fok volt, 7 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 31 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, gyengén süllyed, a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 12 órakor 23 fok volt.

várható időjárás szerda estig: délelőtt kevés felhő, napos idő, délután és este megnövekedő felhőzet, főként a koradélutáni és éjszakai órákban több helyen záporral, zivatarral, néhány helyen jégesővel, a gyenge, időnként kissé élénkebb, változó irányú szél zivatar idején megerősödik, rendkívül meleg idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15-20, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 32-36 fok között, a délnyugati megyékben 30 fok körül.

a duna vizállása budapestnél kedden délelőtt 11 órakor: 300 centiméter. /mti/

-.-

12.58/szb 13'08

-17-

13'02

bb 25. a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium felhívása

1 jf/tr-ju 1e hk

1968. június 18.

a mezőgazdasági- és élelmezésügyi minisztérium - a belügy-
minisztérium tűzrendészeti országos parancsnokásával egyetér-
tésben - felhívja valamennyi termelőszövetkezet, állami-, ki-
sérleti-, tan- és célgazdaság vezetőjének, valamint az egyéni-
leg gazdálkodóknak a figyelmét a mezőgazdasági termények aratá-
sa, cséplése és betakarítása során az előírt megelőző tűzren-
dészeti rendelkezések maradéktalan betartására, a gondatlanság-
ból, felületességéből keletkezett tűz ugyanis percek alatt meg-
semmisítheti a termények jelentős részét és súlyos károkat okoz-
hat.

a rendkívül száraz időjárás miatt a szokásosnál is nagyobb
gondot kell fordítani a tűz-figyelő és tűzoltó-szolgálat jó meg-
szervezésére, az erdő- és munkagépek elektromos berendezéseinek
karbantartására, tűzbiztos üzemeltetésére. gondoskodni kell a
közutak és a vasutak mentén a kalászos termények gyors betakarítá-
sáról és a védőszántásról, a technológiai fegyelem megvalósítá-
sával törekedni kell a szárításnál és a tárolásnál keletkező
öngyulladás megakadályozására. szigorúan be kell tartani az elő-
írt helyeken a dohányzási és a tűzgyújtási tilalmat.

a tűzrendészeti előírások betartását ellenőrző szervek és
a tűzrendészeti hatóságok a legszigorúbban eljárnak a tűz-
rendészeti szabályokat sértő gondatlan, felelőtlen személyek el-
len. /mti/

..-

bb 26. Öregek napközi otthona

a vid-kz/gg szb ká

1968. június 18.

siófokon elkészült a járás első öregek napközi otthona.
az egyelőre 30 fős otthonban az idős, magukra hagyott öregek
tízórait és ebédet kapnak. a helyi tejüzem szállítja részük-
re a friss tejet, tejfelt, vaját, a kenyérgyár süteménnyel,
a termelőszövetkezet és az állami gazdaság gyümölcscsel látja
el őket. az otthon kialakításában a község lakói és a község-
ben működő üzemek dolgozó társadalmi munkával vettek részt.
az asztalosipari munkákat a helyi ktsz vállalta magára, a kő-
műves munkákat, a festést, a villanszerelést kisiparosok vé-
gezték el. a kőolajvezeték vállalat és a dél-balatoni vízügyi
igazgatóság televíziót, rádiót vásárolt az öregeknek, más
vállalatok függönyökkel, edényekkel és evészközökkel látták
el az új otthont. /mti/

..-

13.03/14 13.12

le 13.02

-18-

bb 27. miskolc-dubrovnik járat

a vid-kz/gg-ju ká hk

1968. június 18.

kedden miskolcra elindult az idei első közvetlen autó-
buszjárat a jugoszláviai dubrovnikba, a következőkben - szept-
ember 10-ig - minden héten hasonló járat indul a jugoszláv ten-
gerpartra. a kényelmes ülésekkel ellátott, hűtőszekrényvel fel-
szerelt, 36 személyes társas gépkocsi másfél nap alatt teszi
meg az utat. a talyihoz mérten új szolgáltatást is igénybe ve-
hetnek az utasok, kivánságukra szálláshelyen kívül is biztosít-
tanak számukra ellátást, visszajövet pedig csaknem egésznapos
városnézést rendeznek szarajevóban. az autóbusz megáll, debre-
cenben békéscsabán és szegeden is, ahol - ha van szabad hely -
utasokat vesz fel. /mti/

..-

bb 28. kétezer hold új erdőt telepítenek a borsodi domboldalakon

b vid cs/mné-ju ká hk

1968. június 18.

az elmúlt hetekben szakemberekből álló brigádok vizsgálták
felül borsod megye 146 termelőszövetkezetében a gazdálkodás kö-
rülményeit. megállapították, hogy különösen az ózdi, az encsi és
az edelényi járásban a lejtős területek egy részén a nem meg-
felelő agrotechnika és a gyakori legeltetés következtében a terü-
letek annyira elpusztultak, hogy gazdaságosan nem művelhetők,
s legcélszerűbb befásítani, a gyenge termelőszövetkezetek a múlt
évben már több mint 160 holdat fásítottak és 1970-ig újabb,
mintegy 1800 holdat ültetnek be facsemetével.

a vizsgálat eredményeivel foglalkozott a borsod megyei
tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén. több határozatot
hoztak az erdősisítés folytatására, illetve az új erdők védelmére.
állást foglaltak többek között a korábban erdősisítésre kijelölt
területek felülvizsgálata mellett, intézkedtek a művelési ágak
változtatásáról, szorgalmazzák a lejtős domboldalakon levő
legelők beültetését fasorokkal, cserjesávokkal, hogy megakadályozzák a talaj további lepusztulását. a tervek szerint a
tsz-ek vízenyős és belvizes területeire, elsősorban a tiszta men-
tén és a bodrog-közben gyorsan növő nyár- és fűzfa-féléket telepí-
tenek. a víztűrő fafajok ugyanis - a gyors párológtató képességük révén - csökkentik a magas talajvízszintet. /mti/

..-

14.10/szb 14.30

-19-

le 14.05.14

bb 32. tárgyalás 1,7 millió rubel értékű műszerexportról - a híradástechnika ktsz sajtótájékoztatója

t tz/tm szb 1e

1968. június 18.

teljes sikerrel zárult a híradástechnika ktsz által a metrimpex közreműködésével június 6-13 között moszkvában rendezett gyártmánybemutató - mondották a szövetkezet vezetői kedden délelőtt tartott sajtótájékoztatójukon.

a szövetkezet immár hagyományos szovjet vevőkre, elsősorban a postaiügyi minisztérium, a rádió és a televízió, valamint számos kutatóintézet igen nagy érdeklődést tanúsított a kiállítás iránt. a korszerű, szilícium tranzistorokkal működő, tipizált és miniatürizált műszerek - csupa hazai szellemi termék - között különösen nagy sikert aratott például a „színes tv-tranziszteszt”, amelynek fehér-fekete „elődje”, a tavalyi budapesti nemzetközi vásár nagydíját nyerte el. ebből a műszerekből, amely a rendkívül érzékeny színes tv vevőkészülékek helyszíni beszállítását teszi lehetővé, a szovjet piac 2 000 darabra tart igényt. ugyancsak nagy figyelmet váltott ki a „színes tv komplex-generátor”, amely a színes vevőkészülékek gyári bemérését, laboratóriumi vizsgálatát és hiba esetén „diagnosztizálását”, gyorsítja meg.

végül is a bemutató eredményeképpen a szovjet szakemberek részéről körülbelül 1,7 millió rubel értékű igény jelentkezett. a megrendelések konkretizálásáról szerződéses formába öntéséről most folynak a tárgyalások.

a jövő évi termelési tervek kidolgozásánál már a szovjet igényeket is messzemenően figyelembe vették. eszerint jövőre a szövetkezet körülbelül 7 000 rendkívül értékes műszert gyárt, köztük olyanokat is, amelyeknek eladási ára darabonként eléri a 130 000 forintot.

e műszerek nagy részének megtervezésével a szövetkezet mintegy elébe szaladt a színes tv-zés bevezetésének, illetve elterjesztésének, mert ezek a műszerek a vevőkészülékek ellenőrzéséhez kívánnak segítséget nyújtani. az egész évi termelés 93-94 százaléka - természetesen a nem túl nagy hazai igények kielégítésének sérelme nélkül - exportra megy, mégpedig több mint 70 százalékban a szovjetunióba.

elmondták a sajtótájékoztatón azt is, hogy a moszkvában bemutatott készülékeket hazaérkezésük után azonnal tovább indítják a német demokratikus köztársaságba, s a kiállítást berlinben is megismétlik. a moszkvai bemutató felmerült kívánság alapján pedig ugyanezt a kiállítást előreláthatólag szeptember folyamán berlinben is megrendezik. /mti/

--

14. 18/szb 16.25

-20-

14.35

bb 29. ötvennyolc szaktanácsadó szervezet jelölt ki a mém

1 jf/tr-ju ie hk

1968. június 18.

a mezőgazdasági- és élelmiszerügyi minisztérium a jelentések felülbírlása után kijelölte a szaktanácsadási tevékenység folytatására jogosult szervezeteket. az agroinform a szaktanácsadási névjegyzékben összesen 58 kutató tervező-, üzemszervezési és oktatási intézményt, vállalatot, trüszitöt és állami gazdaságot, valamint a termelőszövetkezeti közös vállalkozást vett nyilvántartásba. a szaktanácsadó szervezetek a mezőgazdasági, élelmiszeripari, erdészeti és elsődleges feldolgozó ipari termelés számos szakmai és közigazdasági területén tevékenykedhetnek.

a nyilvántartásba vett szaktanácsadó szervezetek túlnyomó többsége a megrendelő mezőgazdasági üzemek és vállalatok részére szerződés alapján, megfelelő díjazás ellenében ad szaktanácsadást. egyes kijelölt szervezetek azonban kötelesek díjmentesen is szaktanácsadással ellátni a hozzájuk forduló állami és termelőszövetkezi gazdaságokat, üzemeket és vállalatokat.

a címjegyzékben szereplő szervezetek jórésze az elmúlt években már nagy gyakorlatra tett szert a szaktanácsadás területén. az ideai tapasztalatok szerint minden eddiginél nagyobb az érdeklődés a mezőgazdasági üzemek és az élelmiszeripari vállalatok részéről, a magas szakmai színvonalú szaktanácsadó tevékenység iránt. /mti/

--

bb 30. vízkorlátozás miskolcon

vid kz/gg-ju ká hk

1968. június 18.

vízkorlátozást léptettek életbe keddtől az északi ország-rész ipari központjában miskolcon. megtiltották a locsolást és felfelták az ipari üzemek figyelmét a csorgások megszüntetésére. a rendelet ellen vétőkkel szemben szabálysértési eljárást indítanak. miskolc napi vízigénye ezekben a kánikulai napokban 58-60 ezer köbméter volna, a vízművek azonban mindössze 48-50 köbméternyi vizet szolgáltatnak. a vízhiány következtében „elapadt”, a lillafüredi palota szálló melletti vizesés is, mert táplására most nincs lehetőség. ugyanakkor „megcsapották”, a hámori tavat, amelyben mintegy másfélmillió köbméter vizet tárolnak. a tó vizét a diósgyőri papírgyár és a csanyíki völgyben levő krypton-gyár ellátására használják fel. /mti/

--

14.25/szb 14.40

-21-

bb 31. Ülést tartott a fővárosi tanács - uthálózat, közvilágítás, vikendház a második félév munkatervében

t pr/gk/-s sr

1968. június 18.

kedden az újvárosháza nagytermében ülést tartott a fővárosi tanács. elsőként dr. gál ferenc alezredes, a pvbp törzsparancsnoka tájékoztatta a tanács tagokat budapest polgári védelmi helyzetéről. hangsúlyozta, hogy az ország honvédelmi képessége sokban függ a nép, a társadalom aktív támogatásától. a lakosságot, az üzemek, intézmények, vállalatok dolgozóit úgy kell tehát felkészíteni, hogy megismerjék a tömegpusztító fegyverek elleni védekezés módjait, a mentés lehetőségeit, kezelni tudják a védőeszközöket. ezt szolgálják a különböző polgári védelmi tanfolyamok, amelyekben 1970-ig mintegy 800 ezer fővárosi lakos tájékozik a védekezés alapvető, gyakorlati teendőiről. a polgári védelem fejlesztésében - mondotta a továbbiakban - külön szerep vár a tömegszervezetekre. így például az egészségügyi egységek kiképzésében, szervezésében a vöröskereszt nyújt hathatós támogatást. míg a lakosság tájékoztató oktatásából a magyar honvédelmi szövetség vállalt tetemes részt.

kőmives istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese beszámolt a fővárosi tanács elmúlt évi költségvetési és közszéjlesztési alapjának zárszámadásáról, a tanácsi vállalatok költségvetési kapcsolatairól, valamint az adóbevételekről. elmondotta, hogy a tanács az elmúlt esztendőben több mint ötmilliárd 570 millió forinttal gazdálkodott, s miután szigorú takarékosági elveket tartottak szem előtt, lehetőség adódott a költségvetésben kitűzött feladatok végrehajtására. a jelentés részletesen beszámolt minden kiadott forintról. megemlíti egyebek között, hogy a közvilágítás fejlesztésére 93 millió forintot fordítottak, a parkterületek karbantartása 49.1 millió forintba került, a várostervezési feladatok végrehajtására felhasználtak 27.2 millió forintot, míg az ár- és belvízvédelmi kiadások 38.4 millió forinttal terhelték a tanácsi költségvetést. a főváros szociális és egészségügyi intézményeinek üzemeltetésére több mint egy milliárd 281 millió forintot fordították. ebből az összegből kapott például a főváros 218 kórházi ágyat, új szakosított körzeti orvosi rendelőköt a xiii., a xiv. és a xviii. kerületben, új bölcsődéket a ii., a xi., a xiv. és a xxii. kerületben, s ebből az összegből bővítették a szociális otthonok férőhelyeit.

a jelentés a továbbiakban részletezi a kulturális ágazat kiadásait, sorra veszi a népművelés területén elért eredményeket, a felújításokra fordított összegeket, a közszéjlesztési alapról beszámolva arról esett szó, hogy az alap bevételei az elmúlt esztendőhöz mérve mintegy 75 millió forinttal növekedtek.

/ folyt.köv./m
14.35/-s 4c 1445

15. Kérel

- 22 -

bb 31./ Ülést tartott... 1. folyt./-s

ebből a kereskedelmi főosztály üzletek és vendéglátó egységek létrehozásában, az ut-, közmű- és mélyépítési főosztály pedig a közvilágítás korszerűsítésében és a kommunális feladatok megoldásában mutat fel jelentős eredményeket. több hitelforrás együttes igénybevételével olyan nagyobb feladatokat valósítottak meg, mint a cservenka téri szolgáltató ház felépítése, a fővárosi javító-szerelő vállalat angyalföldi telephelyének létrehozása, a pestlőrinci abc-áruház átadása, illetve a citadella vendéglátóipari egységének rekonstrukciója.

az új gazdasági rendszerben - zárta a jelentést kőmives istván vb. elnökhelyettes - a tanácsok és a különböző szervek önállóságának növekedésével együtt érvényesülnie kell annak az elvnek, amely szerint az önállóság fokozottabb kibontakoztatásának megalapozott, felelősségteljes gazdasági döntésekkel kell párosulnia. a tanácsoknak, illetve a végrehajtó bizottságoknak úgy kell gazdálkodniuk, hogy a rendelkezésre álló pénzt az eddigiekénél is hatékonyabban használják fel a lakosság szükségleteinek kielégítésére.

dr. fajkos aladárné, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának titkára tett ezután javaslatot a fővárosi tanács és végrehajtó bizottság ez évi, második félévi munkatervére. ennek alapján a fővárosi tanács szeptemberi ülésén például a budapesti gyermek- és ifjúságvédelmi helyzetet vitatja meg, míg decemberben többek között a fővárosi tanács 1969. évi városfejlesztési tervjavastátát és költségvetését tárgyalja. a végrehajtó bizottság elé terjesztendő témák között a második félévben szerepel például a fővárosi uthálózat felújításának, karbantartásának és fejlesztésének helyzete, a főváros elektromos közvilágításának jövő esztendői korszerűsítési programja, vikend-házakhoz területek kijelölése, valamint a rövidített munkaidő bevezetésének háromnegyedéves tapasztalatai. a munkatervet a tanács tagok kisebb módosításokkal elfogadták, majd jóváhagyták a fővárosi népi ellenőrzési bizottság második félévi munkatervét, amelyet dr. mulató jános, az fneb elnöke terjesztett elő. a népi ellenőrzési bizottság a következő hat hónapban vizsgálati témául választotta a 44 órás munkahét bevezetésével kapcsolatos rendelkezéseknek, az állami kezelésben levő lakóépületeknek a jövő évi fűtési idényre való felkészülésével, az élelmiszerek, háztartási és vegyi cikkek csomagolásával, a gondozásra szoruló öregek ellátásával, a fővárosi szállítási vállalat tevékenységével, illetve az üzemi étkeztetés fejlesztésével kapcsolatos rendeletek végrehajtásának kérdését.

a következőkben a tanács tagok a kézhez kapott írásos anyag alapján megvitatták a xi. kerületi tanács beszámolóját a kerület általános fejlődéséről. a jelentés a többi közt megállapította, hogy az 138 000 lakosú rendelkező kerület budapest egyik legjobban fejlődő, gyarapodó városrésze.

/ folyt.köv./
14.40/-s 4c 1445
15. Kérel

- 23 -

bb 31./ ülést tartott... 2. folyt./-s

mindamelllett több olyan problémájuk van, amelyeket a fővárosi összefogással, tanácsai segítséggel jóval előbb tudnának megoldani, mint saját erőből. így például a kerület utahálózatának még mintegy 50 százaléka burkolatlan földút, sürgős rendezésre vár a mórlicz zsigmond körtér balesetveszélyes forgalma, számottevően kellene emelni az óvodai férőhelyek számát, s alapos fejlesztésre, korszerűsítésre szorulnak a kerület egészségügyi intézményei. a tanácstagok kérdéseire, javaslataira bozsik józsef, a xi. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke válaszolt.

a tanácsülés módosította a vízszolgáltatásról, az árvíz-, belvíz-védekezésről és helyi vízkár-elhárításról szóló tanácsai rendeleteket, végezetül a főváros közterületein az élelmiszer- és italárúsítás közegészségügyi szabályairól alkotott rendeletet módosította./mt1/

..

bb 33. öntözés - 450 ezer holdon

1 jf/tm-ju 1e hk

1968. június 18.

a hazai öntöző telepek ebben a csapadékszegény időszakban ugyancsak kitettek magukért; június derekáig országosan mintegy százezer holddal nagyobb területet öntöznék meg, mint tavaly - egész évben. 1967-ben 350.000 holdnyi terület kapott mesterséges csapadékot, idén már 450.000 holdnál tartanak. ennek értékét csak növeli, hogy jelentősebb új öntözőkapacitást idén nem is adnak át, többnyire a meglévő rendszerek jobb kihasználásával és a vízelosztás jó megszervezésével sikerült ennyivel tulszárnyalni a tavalyi eredményt. szembevetve a különbség az öntözött földek és a szárazon hagyott területek között: ahol a talaj mesterséges csapadékot kapott, mindenhol erőteljesebbek, üdebbek a növények és jóval nagyobb termésátlag várható.

jelenleg országosan percenként hozzávetőleg egymillió liternyi vizet kapnak a földek. ez a teljesítményt tovább fokozni már képtelenség, sőt bizonyos foku visszaesésre lehet számítani. a felmérések szerint ugyanis fogyóban van a vízkészlet és ha az időjárásban nem áll be gyökeres változás, akkor vízkorlátozási intézkedésekkel kell bevezetni. éppen ezért nagyon fontos, hogy mindenütt jól gazdálkodjanak a rendelkezésre álló vízkészlettel. az öntözőrendszereken ügyelni kell az egyenletes vízelosztásra és mindenképpen el kell kerülni a túlárasztást, mert ez jelentős vízpazarlással jár. az erős párolgás miatt a déli órákban a vízben különösen szegény helyeken máris leállították az öntözést. /mt1/

..

14.55/-s ke 1520

15.40/66

- 24 -

bb. 34. enyhítenek a szövetkezeti lakás tulajdonosok gondjaiban - határozták el a komárom megyei tanács vb ülésén

b vid-kz/gg/ká/gy/hk

1968. június 18.

ezerhatszázharminc szövetkezeti lakásban több mint hatezer ember jutott egészséges, kulturált otthonhoz komárom megyében - állapította meg keddi ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága. a szövetkezeti lakások iránti érdeklődés az utóbbi időben azonban észrevehetően csökkent. a hosszú időre komoly anyagi terheket vállaló lakástulajdonosok ugyanis sok jogos, elsősorban is a kivitelezés minőségét érintő kifogást emelnek. megállapította a vb ülés, hogy nagy a különbség az állami és a szövetkezeti lakások között. az utóbbiak az előzőeknél lényegesen gyengébb minőségben készülnek. sok család életét megkeseríti a garanciális javítási munkák elhúzódása. többször előfordul, hogy az építővállalatok csak döntőbizottsági határozattal kényszeríthetik a garanciális munkák elvégzésére. sérelmesnek tartják a szövetkezeti lakástulajdonosok azt is, hogy lakásaik környékének kialakításánál, a parkírozásnál, a közvilágítás felszerelésénél az állami lakásokkal szemben hátrányos helyzetbe kerülnek. a szövetkezeti lakástulajdonosok gondjainak enyhítésére a vb ülés fontos határozatokat hozott. többek között utasították a megyei tanács építési osztályát, hogy a szövetkezeteket még alakások felépítése előtt alakítsák meg. ez, mint rámutattak, lehetővé teszi, hogy a szövetkezeti tagok ellenőrizzék az építkezést, beleszóljanak a lakástípus kiválasztásába, a belső berendezések kialakításába, s ezzel számos minőségi kifogást elzárhatnak meg. elrendelte a végrehajtó bizottság azt is, hogy a szövetkezeti lakástulajdonosok hátrányos helyzetét szüntesse meg a tanács tervosztálya. ellenőrizze és biztosítsa, hogy az állami és a szövetkezeti lakások építését, környékük kialakítását a kivitelező vállalatok azonos minőségben végezzék./mt1/

..

e m b a r g o! 20.00 óráig!

bb. 39. a magyar szocialista munkáspár központi bizottsága ülést tart

hk/gg/gy/hk

1968. június 18.

június 19-ére, szerdára összehívták a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának ülését./mt1/

..

- 25 -

15.40/gy ke 1630

16.55/66

bb. 35. az országgyűlési képviselők győr-sopron megyei csoportjának ülése

a vid-kz/gg/ká/gy/hk

1968. június 18.

az országgyűlési képviselők győr-sopron megyei csoportja kedden sopronban tárgyalt a fertő tó és környéke fejlesztéséről hozott kormányhatározat végrehajtásával kapcsolatos feladatokról. a múlt évben megjelent kormányhatározat alapján készült tervekről dr. pilz károly, a soproni járási tanács végrehajtó bizottságának elnöke tájékoztatta a képviselőket. a nagyszabású terv megvalósításával felújítják az egykor élénk fertői strandéletet. helyreállítják és idegenforgalmilag hasznosítják többek között a nagyecenki kastélyt. a fertő tó mentén 26 kilométeres körút épül. szerepel a tervben idegenforgalom céljait szolgáló halastó, étterem, vadászcastély, üzemanyagöltő állomás, halásztanya és egy gyógyszálló építése is. a képviselők megtekintették a fejlesztés előtt álló területeket./mti/

bb. 36. a bedolgozó rendszer tapasztalatairól tárgyalt a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága

a vid-kz/gg/ká/gy/hk

1968. június 18.

az ipari bedolgozó rendszer tapasztalatairól tárgyalt keddi ülésén a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították, hogy vas megyében az utóbbi két évben több mint négyszáz fővel növekedett a bedolgozók száma. jelenleg a megye 48 községében 17 munkáltató 1 400 főt foglalkoztat bedolgozóként. a tevékenység iránt - főleg a gyenge terméladottságu vasvári járásban, és a szentgotthárdi járás őrségi falvaiban - nagy érdeklődés tapasztalható. a végrehajtó bizottság megítélése szerint mintegy 250 fő részére kellene hamarosan hasonló munkalehetőséget teremteni. a vb ezért megbizta az ipari és munkügyi osztályok vezetőjét, hogy keressenek kapcsolatot a fehér megyei tanács végrehajtó bizottságával, illetve a székesfehérvári videoton gyár vezetésével, valamint a fővárosi tanács végrehajtó bizottságával, illetve a fővárosi kézműipari vállalat vezetésével. kezdeményezzenek tárgyalásokat, melyek révén tovább szélesedhet a bedolgozó tevékenység./mti/

15.55/gy k 16³⁰

- 26 -

16.35 k

bb. 38. harminchat fok! - a kontinens kemencéje lettünk - megmerevedett Európában a hideg és a meleg légtömegek arconala

1 tz/gk/1e/wgy/hk

1968. június 18.

miskolcon kedden délután 1 órakor 35 fokot mértek, de a hőség az ország északkeleti részén a 36 fokot is elérte. békéscsabán 34, budapesten, debrecenben és nyíregyházán 33, szegeden, győrött, szolnokon és kecskeméten 32 fok volt a hőmérséklet. valamivel kevesebbet szenvedtek a hőségtől az ország nyugati részén. szombathelyen, szentgotthárdon, sőt síófokon is „csak” 28 fokig emelkedett a hőmérő higanyszála. az ország „leghidegebb”, pontján, kékestetőn 26 fokot mértek.

a kárpát-medence jelenleg európa nagy kazánjának tekinthető: kedden itt volt a legnagyobb a hőség az egész kontinensen. pedig észak-európában sem panaszkodhattak a hidegre, hiszen hamburgban, gdansk környékén és a keleti-tenger partvidékén is 31 és 33 fok között volt a hőmérsékleti maximum. ezzel szemben nyugat-európában, például párizs, brüsszel és amsterdam környékén 15-20 fok között alakultak ki a maximumok. sajnos azonban a nyugati hűvös és a keleti meleg légtömegek „arcvonalala”, már egy héttel ezelőtt megmerevedett és egyelőre semmi jele annak, hogy a hűvösebb levegő megindulna felénk. határainkon belül pedig csak helyi jellegű légmozgások vannak. jellemző erre, hogy budapesten déli, szegeden keleti, szolnokon északnyugati, síófokon délnyugati, békéscsabán pedig kelet-északkeleti szellő fujdogált.

a végső következtetés: a hőséget tovább kell tünnünk, enyhülésére egyelőre semmi kilátás./mti/

bb. 45. 11. erszébet angol királynő

tr/sr/gy/hk

1968. június 18.

táviratban mondott köszönetet losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének a születésnapja alkalmából küldött jókívánságokért./mti/

16.15/gy k 16³⁰

16.45 k

- 27 -

bb. 37. kilencvenöt tanyai könyvtár szeged környékén - Ülést tartott a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

b vid fm/gk/e ká hk

1968. június 18.

kedden szegeden ülést tartott a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen a szegedi járás 30 községének és kiterjedt tanyavilágának kulturális helyzetéről tárgyaltak. többek között megállapították, hogy a harminc községi könyvtáron kívül 95 tanyai iskolánál is megszervezték a könyvkölcsönzést. ennek is köszönhető, hogy az elmúlt évben több mint 400 ezer kötetet kölcsönöztek a járásban. tavaly mintegy 340 ezer forintot költöttek a könyvtárak fejlesztésére, s a területen minden ezer lakosra már 1 376 kötet olvasható jut.

a központi fekvésű tanyai iskolák mindinkább a népművelés központjává válnak. harminchat villamosított külterületi iskolában már rendszeresen megtekinthetik a környékbeli parasztemberek a tv műsorát. a művelődési autók segítségével 26 olyan tanyaközpontban is tartanak filmvetítéseket, ahol még nincs villany. a tanulni vágyó tsz-tagok kérésére, tíz tanyai iskolában 13 tanulócsoporttal működik a dolgozók általános iskolája. domaszék, ásothalom és más községek külterületén megszervezték a felnőttek mezőgazdasági szakmunkásképző tanfolyamait. a tanyavilág közművelődését évente több mint 400 ismeretterjesztő előadással is elősegítik.

a járás községeiben még gondot okoz a tanteremhiány, amely az iskolák körzetesítésének is egyik akadálya. viszonylag kevés a korszerű, jól felszerelt művelődési otthon. három községben egyáltalán nincs ilyen intézmény. a népművelés korszerű eszközeiben - tv, filmvetítő, magnetofon, stb. - szintén sok helyen hiány mutatkozik.

a tanácskozáson hozott határozatok többek között az iskolai, az óvodai, a napközi otthoni férőhelyek számának növelését, újabb központi fekvésű tanyai iskolák villamosítását, új mezőgazdasági tanuló-iskola létesítését, a művelődési szakemberek továbbképzését szorgalmazzák. /mti/

...

167.30/11 ke 1641

-28-

16.45 kú

bb. 40. biszku béla látogatása salgótarjánban

vi d fm/tr ká/il hk

1968. június 18.

biszku béla az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára kedden salgótarjánban látogatott. a vendéget a nógrád megyei pártbizottság székházában matuz józsef és szóó béla, a megyei pártbizottság titkárai, pothornyik józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, továbbá géczy jános, a nógrád megyei tanács vb. elnöke fogadta. ezt követően biszku béla résztvett és felszólalt a megyei pártvégrehajtó bizottság ülésén, amelyen a salgótarján fejlesztésével kapcsolatos feladatokat és a közelgő történelmi évfordulók ünnepi rendezvényeinek terveit vitatták meg. a végrehajtó bizottság ülése után biszku béla az időszerű kérdésekről tárgyalt a megyei pártbizottság vezetőivel. /mti/

..-

bb. 41. felszerelték a dóm téri „fényfüggönyt”, - munkában a szegedi szabadtéri játékok műszaki személyzete

a vid fm/tné/ká/il hk

1968. június 18.

a szegedi szabadtéri játékok színhelyén a díszletkészítők mellett a műszaki személyzet is „csatasorba” állt. a hétezer személyes nézőtér vastartóit, a lépcsőfeljárókat, a faburkolatot tüzetesen átvizsgálták. megállapították, hogy a tíz éves szerkezeten alig akad javítani való: csupán néhány csavart kell újra rögzíteni és egy-két fapadlót kicserélni. az egész építmény továbbra is kitűnően alkalmas a sokezer néző befogadására.

a műszakiak szorgos munkával hozzák most ismét üzemképes állapotba a hangerősítő berendezéseket. több mint három ezer hangszórót egyenként próbálnak ki, és ha ezek minden követelménynek megfelelnek, csak akkor kezdik meg felszerelésüket a széksorok alá. a színpad mikrofonjaitól az erősítőkhöz, a hangkésztető berendezésen át sok kilométernyi vezeték építenek ki a következő hétkében a nézőtéri hangszórókig. munkához láttak a villanszerelők is. elsőnek a színpad előterében levő „fényfüggöny”, 160 tükrös reflektorát szerelték fel. bejárták már a földalatti alagutakat is, amelyek a fogadalmi templom pincéjében levő transzformátor-állomástól a nézőtér két oldalán emelkedő négyemeletes, világosítási tornyokig vezetnek. körülbelül 30 kilométernyi kábelvezetékét vizsgálták át, nehogy az energiahálózat esetleges hibái akadályozzák a július elején kezdődő próbák, majd később az előadások menetét. /mti/

..-

- 29 -

16.39/11

16.55 kú

bb. 42. ötven-hatvan fokos hőség a martinban

b vid kz/tné/ká/11 nk

1968. június 18.

a kánikulai meleg, kemény próbára teszi ezekben a napokban a lenin kohászati művek dolgozóit is, amikor a hőmérő higanyszála a szabadban 25-30 celsius fokot mutat, diósgyőri kohászat melegüzemeinek jó néhány munkahelyén a hőség ennek kétszeresére emelkedik: eléri, sőt időnkint túlhaladja az 50-60 fokot is. a durvahengermű kormánypadjára, a martin-üzem egyik másik darujára felszerelt légkondicionáló berendezések az üzembehelyezett ventilátorok csak helyetközrel birkóznak a hőség ostromával, sokat enyhít a helyzetben a munkások gyakori cseréje, továbbá az ezer literszáma fogyasztott védőital. fekete kávéból, s főként a sós szódavizből a korábbinak csaknem háromszorosát naponként 24.000 - 25.000 litert fogyasztanak el az üzem dolgozói. a hőség elleni küzdelemben végső fokon mégis az emberi akaraterő, a kötelességtudás a döntő. szinte minden üzem ezekben a legforróbb napokban is rendre teljesíti, sőt számottevően túl is haladja előírásait. a legfontosabb melegüzemek a kohók olvasztárai 1800, a martinások 500, a durvahengereszek több mint 2000 tonna nyersvassal, acéllal, illetve hengerelt gyártmánnyal készítettek többet júniusban, mint amennyit esedékes tervük követelt. az egész gyár kollektívája 103 százalék fölött teljesítette eddigi, júniusi összesített tervét. munkájuk értékét emeli, hogy e közben eleget tettek a minőségi követelményeknek, s a megrendelők speciális kíváncságainak is./mti/

bb. 43. fogadás a lengyel nagykövetségen

t fe/gk/sr/11 nk

1968. június 18.

jan kiljanczyk, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete kedden fogadást adott a nagykövetségen a magyar-lengyel barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának 20. évfordulója alkalmából. a fogadáson megjelent apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, dobi István, az elnöki tanács nyugalmozott elnöke, dr. korom Mihály, igazságügyminiszter, dr. beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnöke, mód Péter, a külügyminiszter első helyettese, puja Frigyes, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, dr. szakács Ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke, prantner József államtitkár, az állami egyháziügyi hivatal elnöke, gál Tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője, továbbá a politikai, a gazdasági és a társadalmi élet több más ismert személyisége./mti/

17.00/11

- 30 -

106 17.45 Kú

bb. 44. napirenden a balatonfelvidéki szőlőtermesztés és borászat korszerűsítése - tanácskozás csopakon

c vid-cs/mné/ká/gy/hk

1968. június 18.

a balatonfelvidék szőlőtermesztési, feldolgozási és értékesítési lehetőségeiről konzultációs szakmai napot rendezett kedden csopakon a keszthelyi agrártudományi főiskola, a mezőgazdasági és életmezésügyi minisztérium információs központja, valamint a bakonytáji termelőszövetkezetek területi szövetsége. dr. Faragó Tibor keszthelyi agrártudományi főiskola mezőgazdasági tervező- és termelésfejlesztési intézetének igazgatóhelyettese a kutatócsoport többéves felmérési és elemző munkáinak eredményeit ismertette. közölte, hogy a balatonpart történelmi borvidékein az elmúlt 8 évben mintegy 2.700 hold szőlőt telepítettek és ezzel a borvidékek egynegyedét felújították. a terület nagyrészen azonban még ma is öreg a tőkeállomány. főleg ezzel magyarázható, hogy nem megfelelő a termés hozam és rendkívül magasak a termelési költségek. holdankénti átlagban csupán 15-16 hektoliteres a bortermés. a magas termelési költség oka egyrészt a gépesítés hiánya, másrészt a korszerűtlen bortárolás és borkezelés. jellemző, hogy a 37 balatonparti termelőszövetkezet 201 pincében tartja borait.

a tanácskozáson javaslatot tettek a pincék koncentrálására, a gépesítés lehetőségeinek megteremtéséhez az eddiginél nagyobb táblákat kell majd kialakítani, a hazai iparnak és a kereskedelemnek pedig az eddiginél megfelelőbb gépeket kell gyártania, illetve forgalomba hoznia. a már széles sorközben telepített szőlők gépesítését teljes egészében megoldották, a keskeny sorközi telepítések gépesítése viszont nem halad eléggé.

a tanácskozás kapcsán Kovács Andor, az agrotröszt kereskedelmi igazgatója tájékoztatta az mti munkatársát a szőlőművelés gépesítésére tervezett intézkedésekről. közölte, hogy már az idén több gépujdonságot adnak a termelőknek. olasz licenc alapján tiszakécskén, az agrotröszt megrendelésére, megkezdtek a 2-6 atmoszféras nyomású permetezőgépek gyártását. a hét és fél kilogramm súlyú műanyagtartályos berendezések a második félévben már nagy mennyiségben kerülnek forgalomba.

/folyt. köv./

17.05/gy

- 31 -

106 17.45 Kú

bb. 44. / napirenden.... 1. folyt./ gy

elsősorban a háztáji kiskertek gondozóinak munkáját könnyítik meg az új 3-5 literes kézipermetező berendezések, amelyek korszerű formában már az idén forgalomba kerülnek. igen biztatóak azok a tárgyalások is, amelyeket olasz, svájci és osztrák cégekkel folytatnak a kereskedelmi szakemberek a háti motoros permetezők, valamint a motoros kézikapák gyártási kooperációjáról. a termelők körében sokat emlegetett láncfalpas bolgár kistraktor ezévből már korlátlanul kapható lesz, s jövőre, a tárgyalások értelmében, már nemcsak 30 lóerős, hanem 40-45 lóerős gépeket is importálnak, amelyek helytállnak a rosszabb talajviszonyok között is. ugyancsak az idén kerül forgalomba az új konstrukciójú 40 hektoliteres ksh szőlőprés, a mosonmagyaróvári gépgyár terméke, amelyet elsősorban a nagyobb termelészövetkezetek és a tsz-közi társulások használhatnak majd gazdaságosan./mti/

..-..

bb. 49. halálos fürdőzés

fe/lk/sr/gy/hk

1968. június 18.

a gergelyugornyai tisz-strandon fürdés közben a vízbe fulladt balogh károly 29 éves postai alkalmazott, nyíregyházi lakos./mti/

..-

bb. 50. családi tragédia

fe/lk/sr/gy/hk

1968. június 18.

bakó jános 42 éves tsz-tag, kiskundorozsmai lakos lakásán szóváltás közben zsebkésével nyakonszurta a vele közös háztartásban élő özv. bunford gyuláné 30 éves háztartásbelit, aki életveszélyesen megsérült. cselekménye elkövetése után bakó öngyilkos lett./mti/

..-

17.10/gy

- 32 -

17.45 kel

bb. 46. sajtótájékoztató az ndk nagykövetségén

t fe/gk/e sr

1968. június 18.

dr. herbert plaschke, az ndk budapesti nagykövete kedden a nagykövetségen tartott sajtóértekezleten kijelentette:

- ha bonn nem szavazza meg a szükségállapot-törvényt, ha nem utasítja vissza minduntalan az ndk javaslatait a két ország kapcsolatainak normalizálására, s végül, ha a régen esedékes adósságot megfizette volna, nem kerülne volna sor az elmúlt napokban hozott újabb intézkedésekre.

a nagykövet ezután kifejtette, hogy a népi kamara 9. ülésén elfogadott határozat, amely szerint életbe léptetik az utlevél- és vízumkényszert az ndk-ba utazó, illetve az átutazó nyugatnémet állampolgárok és nyugat-berlin lakosai számára, egyenes válasz a bonni szükségállapot-törvényre, az ndk kormánya abból a megfontolásból indult ki, hogy a szükségállapot-törvény tovább veszélyezteti európa békéjét és biztonságát. utalt arra, hogy a most hozott intézkedések semmiféleképpen sem befolyásolhatják a nyugat-németországból és nyugat-berlinből az ndk-ba irányuló békés szándéku utasforgalmat. mindössze arról van szó, hogy e forgalmat ne használhassák fel békeellenes célokra. minden szuverén állam joga, hogy e kérdést saját hatáskörében eldöntse.

nyugatnémet politikusok kijelentésével kapcsolatban - amely szerint létezik egy olyan négyhatalmi megállapodás, amely nyugat-berlinbe, illetve nyugat-berlinből meghatározza a forgalmat - dr. plaschke kijelentette: bebizonyítható, hogy ilyen megegyezés nem létezett a hitler-ellenes koalíció nagyhatalmai között, csupán a berlinben állomásozó három nyugati nagyhatalom katonai alakulatainak forgalmára és ellátására történt megállapodás.

a nagykövet végül ismertette kormánya álláspontját, melyek azok a feltételek, amelyek a két német állam kapcsolatainak normalizálásához vezethetnek.

manfred schönebeck, a konzuli osztály vezetője ezután a határozat jogi vonatkozásait fejtette ki az újságírók előtt./mti/

..-

17.50 kel

- 33 -

bb. 47. száz kombájn dolgozik bács megyében - mozgó büfék a
földéken - buzaaratásra készülnek mezőhegyesen

ö vid/cs/mné/e hk

1968. június 18.

a perzselő kánikulában rohamosan érik a gabona a duna-
tiszta közén. a forró homokföldéken mindenütt vágják már az
ősziárpat, sőt helyenként a rozs aratása is megkezdődött.
kedden már száz kombájn dolgozott az aranysárgára érett vagy
megszáradt gabonaföldön. a rekkenő hőségben dolgozó arató-
kat és a növényápoló brigádokat mozgárusok keresik fel: je-
lentleg félszáz büfékocsi járja a határt és rövidesen újabb
büfékocsik indulnak a határban dolgozók ellátására. kedden a
bátaszéki buzakalász, a paksi ezüstkalász, a kajdacsai arany-
kalász, továbbá a kocsolai vöröscsillag tsz-ben, valamint a
dalmandi állami gazdaságban indultak munkába a kombájnos bri-
gádok. a műzsi új élet tsz-ben a diszpécserszolgálat rádió-
val irányítja a kombájnosokat.

mezőhegyesen, hazánk legöregebb állami gazdaságában ked-
den megtartották a gépesített gabonabetakarító brigádok indu-
lás előtti szemléjét. a gazdaság 180 éves történetében páratlan
eseménynek ígérkezik, hogy június 21-én, pénteken - a szokásos-
nál két héttel korábban - megkezdik a buza aratását. a száraz-
ság ellenére kenyérgabonából valószínűleg elérik a tervezett
hozamszintet. újszerű premizálást dolgoztak ki a gyors és jómi-
nőségű betakarítás érdekében: minden 40 vagonnyi szemtermés
betakarítása után jutalom jár: a verseny első, második és har-
madik helyezette között 6 000 forintot osztanak ki. a gépja-
vító brigádok a betakarítás végeztével részesülnek jutalomban.
felkészültek a betakarító munkacsapatok folyamatos jó ellátásá-
ra is. a szokásosnál kalóriadusabb ebédet, bőséges uzsonnát és
hűsítő italokat szállítanak a mezőre. a mosott friss gyümölcsöt
mianyag tasakokban kapják a kombájnos brigádok tagjai, továbbá
a szállítók, a tarlóhántók és a műtrágyaszórók. a gazdaságban
a tervek szerint két hét alatt végeznek a gabonabetakarítással.
/mti/

...

-34-

17.25/11

17.50

bb. 48. sajtótájékoztató a vigszínházban

t vt/lk/sr/gy/hk

1968. június 18.

kedden rendezett sajtótájékoztatón Lenkei Lajos igazgató
az 1968-69-es évad tervével kapcsolatban elmondta, hogy az
első bemutatóra előreláthatólag szeptember 20-án kerül sor.
szinre hozzák tabi lászlónak: „itt spanyolul tudni kell” című
vigjátékát. a további darabok csehov: ványa bácsi, o,neill:
jön a jeges, f. bruckner: angolai erzsébet, sükköd Mihály:
a kivülálló, j. kesselring: arzen és levendula, arthur miller:
alku, a pesti színház műsortervében szerepel eörsi istván:
hordók című új magyar darabja is. műsorra tűzik neil simon:
plaza street című vigjátékát., csurka istván: ki lesz a bál-
anya? című művét, karinthy ferenc: lilium-ját. megemlítette az
igazgató, hogy az o,neill darabban - amelynek bemutatóját 1969.
január végére vagy február elejére tervezik - szerepet kap
szinte a társulat valamennyi férfitagja. bejelentette továbbá,
hogy bátyi Lajos az új évadtól a vigszínházhoz szerződött.

a tájékoztató szerint a színház október közepén jugoszlá-
viai vendégjátékra utazik, ahol öt előadást tartanak; belgrádban,
Ljubljánban és maribor-ban lépnek fel. viszonzásképpen november-
ben hazánkban vendégszerepel a Ljubljánai szlovén nemzeti szin-
ház, amelynek művészeit ugyancsak öt előadáson láthatja a közön-
ség: budapestben a vigszínházban, továbbá székesfehérvárott és a
tervek szerint miskolcon.

az igazgató elmondta még, hogy már eddig is eredményt mu-
tathat fel a bérletezési akció; több mint tízezer bérlet ta-
lált gazdára. a tízezredik bérlet a sajtótájékoztató előtt kö-
szöntötték./mti/

viz-gőz címmel készült egyfelvonásosát és molnár ferenc:

bb. 53. bulgáriába utazott a debreceni népi együttes

vid-fm/tné/gy/hk

1968. június 18.

debrecen bulgáriai testvérvárosa, sumen meghívására ked-
den bulgáriába utazott a 42 tagú debreceni népi együttes, a-
mely öt alkalommal ad műsort a sumenben és várnában rendezen-
dő kulturális napokon. első alkalommal mutatják be külföldön
az együttes új számát, a „hortobágyi pásztorjátékok,” című
tánckompozíciót, amelynek alapmotívumait dr. béres andrás gyűj-
tötte idős hortobágyi parasztoktól./mti/

..

17.30/11

- 35 -

17.50

bb. 51. felgyújtotta apósa istállóját

i fe/gk/sr/gy/hk

1968. június 18.

temesvári istván 29 éves máv-alkalmazottnak nézeteltérése támadt apósával, szőke mártonnal, s ezért felgyújtotta szeged határában apósa nádfedeles istállóját. tettének elkövetése után öngyilkos lett. a tüzet rövidesen eloltották./mti/

..

bb. 52. a beiskolázás helyzetéről tárgyalt a nyiregyházi városi tanács

vid-fm/tm/gy/hk

1968. június 18.

1 350-en - a tavalyinál 240-nel többen - végezték el az idén az általános iskola nyolcadik osztályát nyiregyházán, s a létszámnövekedés fokozza a tanács beiskolázási gondjait - állapították meg a városi tanács keddi ülésén. a továbbtanulásra jelentkezőknek körülbelül 80 százalékát azonban sikerült máris elhelyezni a gimnáziumokban, szakközépiskolákban, technikumban vagy ipari szakmunkásképző intézetekben. átmenetileg - amíg a folyamatban levő építkezések befejeződnek - szükségintézkedésekben oldják meg a tanítást./mti/

..

bb. 59. czecei istván

tr/sr/gy/hk

1968. június 18.

a pamuttextil művek pártbizottságának titkára váratlanul elhunyt. temetése június 22-én, 11 órakor lesz a budafoki temetőben. czecei istvánt az mszmp 11. kerületi pártbizottsága és a pamuttextilművek saját halottjának tekinti./mti/

..

bb. 61. baji mihály

tné/sr/gy/La

1968. június 18.

a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa 72 éves korában elhunyt. hamvainak elhelyezése június 21-én 1/2 11 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

- 36 -

Kk 19.30 kuc

bb. 54. javul az öregek szociális helyzete bács-kiskun megyében

a vid fm/tr/il hk

1968. június 18.

a támogatásra szoruló idős emberek helyzetéről tanácskozott keddi ülésén a bács-kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága. az utóbbi időben - állapította meg a vb. - sokat javult az öregek szociális helyzete a megyében, de még sokkal többet kell tenni érdejükben. így például növelni kell a különféle segélyek mértékét. a nagyobb önállóság folytán mindinkább a helyi tanácsokra hárul ez a fontos feladat. kívánatos a házigondozói hálózat kialakítása is - olyan formában, hogy a gondozók az öregek napközi otthonainak személyzetéhez tartoznának. a megyében az öregek számára eddig berendezett 19 napközi otthonban több mint 500 személynek biztosítanak rendszeres étkezést és szórakozási lehetőséget.

az idén, s a jövő években további községekben rendeznek be ilyen otthonokat. ugyanakkor bővítik a szociális otthonokat is, amelyekből jelenleg 12 működik a megyében. csupán az idén 130 új helyet bővültek, illetve bővülnek a szociális otthonok./mti/

..

bb. 55. amerikai biokémikus professzor debrecenben

vid fm/tné/il hk

1968. június 18.

magyarországi útja során debrecenbe látogatott dr. roy l. whistler, az indiana állambeli prdueh purdue egyetem biokémiai intézetének professzora. a vendéget dr. bogár rezso kossuth-dijas akadémikus, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem szervekémiai intézetének igazgatója fogadta. az amerikai biokémikus professzor a kossuth lajos tudományegyetemen előadást tartott legújabb kutatási eredményeiről, majd megbeszéléseket folytatott közös kutatási kérdésekről./mti/

..

bb. 56. a lakosság részére végzett szolgáltatásokról tárgyalt a hajdu-bihar megyei tanács

vid fm/tné/il hk

1968. június 18.

a hajdu-bihar megyei tanács kedden debrecenben megtartott ülésén a lakosság részére végzett szolgáltatások helyzetéről tárgyaltak.

/folyt.köv./

17.55/11

- 37 -

Kk 19.30 kuc

bb. 56./ a lakosság ... folyt./ 11

megállapították, hogy a növekvő igények kielégítését egész sor új létesítmény, berendezés, felszerelés szolgálja. Jelenleg a megye 20 községében működik szolgáltató ház. Ezeknek többsége szövetkezeti fejlesztési alapról készült, de létrehozásukhoz - főként terület-juttatással és társadalmi munkával - hozzájárultak a helyi tanácsok is. Az idén berettyóújfaluban, hajdudorogon, nádudvaron, derecskén, és debrecenben épülnek szolgáltató házak. Hajduszentmihályon az idén elkészült a 800 ezer forintos költséggel létesített korszerű gelka üzletház.

A kiszöv a megye településein 49 új javító, szolgáltató részleget szervezett, s ezenkívül az utóbbi két évben 87 gazdasági részleget hozott létre, - zömmel a textilruházati és a fodrász szakmában.

A megyei tanács felkérte a városi, járási és községi tanácsokat: mérjék fel a helyi iparpolitikai tevékenység iránt támasztott igényeket, azokat építsék be a közséppolitikai tervekbe, s ennek alapján gondoskodjanak a lakosság igényeinek kielégítéséről./mti/

--

bb. 57. magyar pálinka és paprika a tiszti vásáron

1 jf/tr/1e/11 hk

1968. június 18.

A június 21-én megnyíló tiszti nemzetközi árumintavásáron hazánk is részt vesz. A vásár ez évben ünnepli 20 éves jubileumát. Elsősorban kereskedelmi cikkeket mutatnak be, egyes termékeket már a helyszínen árusítanak. Többek között butort, háztartási gépeket, elektronikus berendezéseket, népművészeti tárgyakat és élelmiszereket láthatnak az érdeklődők. A magyar kiállítók ezúttal is a hagyományos helyükön a nemzetek csarnokában vonultatják fel, főleg élelmiszeripari termékeinket. A külkereskedelmi vállalatok szalámit, kolbászt, huskonzervert, pálinkát és más palackozott italokat, sajtot, paprikát és édesipari termékeket mutatnak be./mti/

--

- 38 -

18.04/11

WV 19.30/11e1

bb. 58. súlyos közlekedési balesetek - 24 óra alatt 7 /hét/ halott

1 fe/gk/sr/11 hk

1968. június 18.

Az elmúlt 24 órában hét halálos közlekedési baleset történt. A szeged és algyő közötti úton Papp János 42 éves állami gazdasági dolgozó, hódmezővásárhelyi lakos oldalkocsis motorkerékpárjával egy tehergépkocsinak futott. A motorkerékpár utasai közül Papp Jánosné 32 éves állami gazdasági dolgozó és hároméves gyermeke olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. Papp Jánost, valamint Papp István 14 éves iskolai tanulót életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

A bonyhád és majos közötti útvonalon Beréti Antal 23 éves segédmunkás, majosi lakos motorkerékpárjával belerohant az út szélén haladó öt személyből álló csoportba. Kovács Árpád 18 éves segédmunkás, majosi lakos a helyszínen meghalt, két személy súlyos sérüléssel szállították kórházba. A motorkerékpáros is életveszélyes sérülést szenvedett.

Ittasan hajtott a románci tsz Lovaskocsiját Hamberger Gyula 66 éves tsz-tag, s a Bakonyszentlászló és Bakonygyirót közötti úton a kocsiról leesett és a helyszínen meghalt.

Harvánék János 43 éves esztergályos, budapesti lakos személygépkocsijával Kerecsend és Kápolna között elütötte a kerékpárján haladó Bódi József 61 éves segédmunkást, hevesvezekényi lakost, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt.

Pécsett Schweisgut László 25 éves gázszerelő motorkerékpárjával belerohant egy tehergépkocsiba. A motorkerékpáros a helyszínen meghalt.

Szerencs és Miskolc között a 37 s-es számú úton Láng György 27 éves sofőr a Szerencsi Csokoládégyár tehergépkocsijával az útmenti betonkorlátnak ütközött. A tehergépkocsi utasa, Fodor László, 28 éves rakodómunkás, Bekecsi lakos az uttestre esett és olyan súlyosan megsérült, hogy a mentőkocsiban meghalt. A vizsgálat eddigi megállapítása szerint a balesetet a tehergépkocsi műszaki hibája okozta./mti/

--

- 39 -

18.10/11

WV 19.30/11e1

bb. 64- a tsz-szövetségek munkatapasztalatairól tárgyalt az országgyűlési képviselők baranyai csoportja

a vid cs/mné il la

196. június 18.

az országgyűlési képviselők baranyai csoportját kedden csötönyi gyula és dr. majzik jeremiás, a megye két termelőszövetségének titkára tájékoztatta a szövetségek eddigi munkatapasztalatairól. közölték, hogy a termelőszövetkezetek egybehangolt gazdasági tevékenységének eredményeként máris 30 elárusítóhellyel rendelkeznek pécsent és komlón. a pécsi járás 5 közös gazdaságának összefogásával alakult „mecsektej”, társulás naponta 8 000 liter tejet dolgoz fel. a szövetségek kezdeményezték a szűkös hónapokon átsegítő ugynevezett takarmánybank, valamint a tsz. építőbrigádok munkáját könnyítő és olcsóbbító termelőszövetkezeti téglagyár létesítését. új üzemágak, korszerű termelési módszerek meghonosítását tapasztalatcserék szervezésével, az áruértékesítést pedig kereskedelmi és áruforgalmi kiadvánnyal mozdítják elő.

a dráva árterében fekvő 100 000 holdnyi mélyfekvésű víz-es területet megjavítására a képviselőcsoport támogatását kérték. ■

a tájékoztató megvitatása után a baranyai képviselőcsoport kidolgozta a második félévre szóló munkatervet./mti/

bb.68. együttműködési megállapodás a legfőbb ügyészség és a közalkalmazottak szakszervezete között

gk/11 la

1968. június 18.

dr. szénási géza, a magyar népköztársaság legfőbb ügyésze és dr. jókai lóránd, a közalkalmazottak szakszervezetének főtitkára megállapodást írt alá a legfőbb ügyészség és a szakszervezet munkakapcsolatáról és együttműködéséről. az együttműködés kiterjed az ügyészi apparátus élet - és munkakörülményeinek, társadalmi megbecsülésének, szociális ellátottságának vizsgálatára és fejlesztésére, valamint a munkaszervezés, a munkastilus tanulmányozására és a korszerű módszerek felhasználásának előmozdítására./mti/

..

- 40 -

18.13/11

18.19.20/11

bb. 60. kánikula

ö hbj/gk/1e/gy/hk

1968. június 18.

budapesten kedden 33 fokra szökött fel a hőmérő higany-szála. a júniusban szokatlan hőség igen nagy erőfeszítéseket követelt elsősorban a vízművek és a közlekedés dolgozóitól.

a vízművek minden telepét, minden tartalék szivattyuegységét kedden már kora reggel üzembe helyezték, hogy a délelőtti órákra feltöltsék a tároló medencéket. a kutak elegendő vizet adtak, ennek ellenére a főváros több negyedében, elsősorban egyes peremkerületekben, zöldövezetekben, s a belső városrészekben a magasabb emeleteken akadozott a vízellátás, különösen a délutáni órákban. ekkorra már a medencékben sem volt tartalék víz. délután üzembe helyezték az ujlaki, ugynevezett gyorsító berendezést is, hogy a vízáramlás gyorsításával a szűk vezetékrendszeren több vizet juttathassanak a fogyasztókhoz. a vízművek statisztikai adatai szerint hétfőn a főváros 820 000 köbméter vizet fogyasztott - többet, mint amennyit előzetesen becsültek -, és a keddi vízfogyasztás meghaladja - a szakemberek véleménye szerint - a 840 000 köbmétert. szerdán még tovább növelik a kutak vízhozamát - ennek ellenére, amennyiben a keddihez hasonló lesz az időjárás, a főváros egyes részein vízellátási zavarokkal kell számolni.

46-48 fokos meleg az autóbussz-vezetőfülkékben

a déli órákban „szűrőpróbaként”, több autóbussz-vezetőfülkében mérték meg a hőmérsékletet, s a hőmérő 46-48 fokot mutatott. a külső meleg is nehezíti az autóbussz-közlekedést, a hőség miatt ugyanis igen gyakoriak a defektek. kedden - időszakosan - 120 autóbussz esett ki a forgalomból defekt miatt. a budapesti közlekedési vállalat műszaki és forgalmi szakemberei intézkedtek, hogy a gumikerekeket az utvonalakon cseréljék ki a gyorskarbantartó brigádok. sok nehézséget okozott az is, hogy a motorok hűtővize a szokottnál gyorsabban forrott fel, s emiatt sok kocsit néhány percre le kellett állítani. még a vilamosforgalomban is érzéketi hatását a kánikula, mert a meleg következtében, különösen az ugynevezett uv-s szerelvényeknél, a kapcsolóház gyakrabban romlik el. a vállalat igyekszik a következő napokban még jobban megerősíteni a gyorsjavító hálózatot./mti/

..

- 41 -

18.20/11

18.19.20/11

bb. 63. locsolási tilalom a főváros egész területén

i nbj-tz/gk/ie/gy/La

1968. június 18.

Sarlós István, a fővárosi tanács vb elnöke kedden a következő rendeletet adta ki:

„a hosszan tartó, rendkívüli hőség megnövelte a főváros közönségének ivóviz-igényét, a lakosság zavartalan vízellátása érdekében - a vízszolgáltatásról szóló 5/1957. számú tanácsi rendelet 6. paragrafusában foglaltaknak megfelelően - elrendelem az egész főváros területén a tömlővel való locsolás beszüntetését, kivétel a fővárosi kertészeti vállalat, amely a főváros zöldterületeinek, parkjainak megóvása érdekében 20 órától reggel 6 óráig mentesül a locsolási tilalom alól,„

a fővárosi tanács vb elnöke egyben felhívta a kerületi tanácsok elnökeit, hogy a rendelkezésben foglaltak végrehajtását ellenőrizzék, s azok megszegői ellen az 5/1957. számú tanácsi rendelet előírásait alkalmazzák, az intézkedés visszavonásig érvényes./mti/

..-

bb. 65. elhunyt földes sándor újságíró

k ol./j/sr/gy/La

1968. június 18.

Földes Sándor, a magyar rádió hírszerkesztőségének nyugdíjas újságírója 73 éves korában, váratlanul elhunyt.

temesvárott született komáromban telepedett le és a csehszlovákiai szocialista irodalom kiemelkedő képviselője lett, több elbeszélés- és novelláskötete jelent meg. 1948-tól 1959-ig a rádió hírszerkesztőségében dolgozott, nyugdíjba vonulása után haláláig aktívan részt vett a szerkesztőség munkájában.

temetéséről később intézkednek./mti/

...-

18.25/e

- 42 -

18.35/e

bb. 66. az opus pacis és az országos béketanács katolikus bizottságának együttes ülése

k bc/tné/gy/sr/La

1968. június 18.

az opus pacis intéző bizottsága és az országos béketanács katolikus bizottsága kedden együttes ülést tartott, amelyen részt vett a magyar katolikus püspöki kar több tagja, dr. Hamvas Endre, kalocsai érseknek, a katolikus békeszervek elnökének nevében dr. Brezanóczy Pál püspök, a katolikus püspöki kar titkára nyitotta meg a tanácskozást.

Dr. Beresztóczy Miklós c. prépost, az országos béketanács katolikus bizottságának főtitkára terjesztette elő a papi béke-mozgalom elmúlt félévi munkájáról, valamint a további feladatokról szóló beszámolóját. Ezt követően dr. Timkó Imre teológiai professzor, az opus pacis ügyvezető igazgatóhelyettese tájékoztatást adott európa keresztényei berlini konferenciája - június 5-7-én berlinben tartott - harmadik ülészakán munkájáról, ismertette a határozatokat, majd az értekezlet résztvevőit tájékoztatta az opus pacis intéző bizottsága teológiai munkaközösségének tevékenységéről.

Dr. Beresztóczy Miklós beszámolójában kitért a vietnami háború problémáira, mint világpolitika legfájóbb tényéről szökött róla, amely az emberi érzések, állásfoglalások legszélesebb skáláját szólaltatja meg évek óta, s amelyben a magyar katolikus papság és hívek is hallatják elítélő hangjukat és anyagi áldozatkészségükkel is segítik a vietnami nép szabadságharcát. A továbbiakban megemlékezett Robert Kennedy szenátor és Martin Luther King néger lelkes békeharcos tevékenységéről és megbélyegezte az ellenük elkövetett merényleteket. Kitért a német kérdés alakulásának jelenlegi fejleményeire, a neonácizmus újjáéledésének veszélyeire. Beszámolóját a magyar egyházpolitika pozitív ismertetésével fejezte be.

az értekezlet résztvevői elismeréssel vették tudomásul a beszámolókat és egyetértésüket fejezték ki az azokban foglaltakkal. az értekezlet az elnök, Brezanóczy Pál püspök zárószavaival ért véget./mti/

..-

18.30/e

- 43 -

18.35/e

bb. 67. elbucszatták dr. steinmetz endre igazgató-főorvost
vid/fm/mné/gy/la 1968. június 18.

a pécsi központi temetőben kedden bucszatták dr. steinmetz endrét, a megyei kórház igazgató-főorvosát, a város és a megye ismert közéleti személyiségét.

a hamvasztás előtti bucsztatásnál diszörséget álltak az egészségügyi minisztérium, az orvos-egészségügyi dolgozók szak-szervezetének országos és helyi vezetői, a megyei, városi párt-és tanácsi szervek, az egyetem, az egészségügyi intézmények, a társadalmi szervezetek képviselői, a gyászszertartás bucsztatással, a párt-, állami és társadalmi intézmények koszorúinak elhelyezésével, az internacionálé és a munkás-gyászinduló hangjaival ért véget.

dr. steinmetz endre hamvait a városi tanács által adományozott diszszirhelyen helyezik majd örök nyugalomra./mti/

..

bb. 69. súlyos üzemi baleset
i fe/tr/sr/gy/la

1968. június 18.

történt a 2. kerületben a szitágyi erzsébet fasor 73-as szám alatt, a fővárosi csatornázási művek egyik mélyépítési munkahelyén. maszlag istván 60 éves kubikos a mintegy félszáz kilós boltozat sablonnal együtt a csatornához kiásott hat méteres mélységbe zuhant. életveszélyes sérüléssel szállították kórházba, a baleset ügyében a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

..

- 44 -

18.35/11

Klc
18.35 Klc

bb. 76. megnyílt a kommunista és munkáspártok értekezlete anyagainak előkészítésével megbízott munkacsoport ülése

la/il la

1968. június 18.

június 18-án budapestén megnyílt annak a munkacsoportnak az ülése, amely a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozásának anyagait készíti elő.

budapest, 1968, június 18.
/mti/

..

bb. 77. kinevezések, felmentések

gk/sr/il la

1968. június 18.

a tudományos ismeretterjesztő társulat országos elnöksége a társulat főtitkárává választotta gódor ferencet, a magyar rádió és televízió volt elnökhelyettesét, a televízió vezetőjét.

pécsi ferencet felmentették a magyar távirati iroda főszerkesztői tiszte alól és kinevezték a magyar rádió és televízió elnökhelyettesévé, a televízió vezetőjévé.

léderer frigyest, a magyar távirati iroda főosztályvezető-helyettesét kinevezték a magyar távirati iroda főszerkesztőjévé ./mti/

..

bb. 74. kinevezés

tné/il la

1968. június 18.

a minisztertanács dr. szita jánost, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bizottságának titkárát - munkakörének változtatlanul hagyása mellett - miniszterhelyettesé kinevezte./mti/

..

- 45 -

18.40/11

Klc 20. Klc

bb. 70. közlekedési balesetek a fővárosban

i fe/tr/sr/gy/La

1968. június 18.

Borzsó Anna 23 éves műszaki Ügyintéző motorkerékpárjával felborult a Budaörsi úton, súlyos sérüléssel szállították kórházba.

Lakatos László 13 éves iskolai tanuló a Keled ut 4. szám előtt felborult kerékpárjával és súlyosan megsérült.

Nem adta meg az elsőbbséget személygépkocsijával Pika Károly 38 éves fogtechnikus a 6. kerületben a Népköztársaság útja és az Izbélla utca kereszteződésében és összeütközött az 1-es autóbusszal. Frauenberger Anna 18 éves budapesti lakos, az autóbusz utasa súlyosan megsérült, egy másik utast a helyszínen részesítettek elsősegélyben. A személygépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

A Baross téren Szabó Imréné 70 éves nyugdíjast egy tehergépkocsi elütötte. Az asszonyt a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba./mti/

--

bb. 71. apadnak a kutak heves megyében

a vid-kz/tné/gy/La

1968. június 18.

A szokatlanul hosszúra nyúlt száraz időjárás heves megyében most már nemcsak a növényzetnek árt, hanem az ivóvíz ellátásban is egyre nagyobb gondokat okoz. A megyei vízmű vállalat felmérései szerint több mint 10 százalékkal csökkent a közművesített kutak hozama. E csökkenés a következőkben még tovább fokozódik, mert hiszen a tartós aszály a kutaknál csak öt-hat hónap után érezteti erősen a hatását. Egerben az igényeltnél naponta mintegy ötezer köbméterrel kevesebbet szolgáltatnak a kutak, s ez mind az ivóvíz ellátásban, mind a fürdőknél nagy gondokat okoz. A Bükkszéki salvus fürdő medencéjének megtöltése a gyenge vízhozam miatt már most több napot vesz igénybe. A vízügyi hatóságok a lakosságot fokozott takarékosagra, a vízhasználat mérséklésére hívták fel, egyes helyeken pedig még az öntözést is csökkentették./mti/

--

18.50/e

- 46 -

18.50/e
20.10/ku

bb. 62. dr. Ajtai Miklós látogatása a KFKI-ban

tné/il La

1968. június 18.

Dr. Ajtai Miklós, az MSZMP politikai bizottságának póttagja, a kormány elnökhelyettese kedden dr. Tóth Jánosnak, a 12. kerületi pártbizottság első titkárnak és Takács Jenőnek, a kerületi tanács vb elnökének társaságában egésznapos látogatást tett a központi fizikai kutató intézetben, ahol Jánossy Lajos akadémikus, a KFKI igazgatója és dr. József Róbert kandidátus, a KFKI pártbizottságának titkára fogadta. Tájékoztatták az intézet életéről, munkájáról, majd Ajtai Miklós megtekintette a KFKI több részlegét és elbeszélgetett az intézet tudományos munkatársaival. Délután időszaki tudománypolitikai és tudományszervezési kérdésekről tartott tájékoztatót amelyen a kerület több kutató intézetének munkatársai is részt vettek./mti/

--

bb. 73. földes község „multja és jelene”, a rádióban

i ol/j/sr/il La

1968. június 18.

A Kossuth rádióban csütörtökön hangzik el az „Így élünk”, sorozat negyedik adása. Holakovszky István és Rapcsányi László földesnek, egy hajdu-bihar megyei kisközségnek a fejlődésével foglalkozik attól az időszaktól, amikor az első gazdák szövetkezeti parasztok lettek. A fiatalok és öregek szólnak meg, minden napi életükkel és példázva, s a mai valóságból vissza-visszapillantva, újra átélve a már történelemnek számító 20 évvel ezelőtti eseményeket./mti/

--

bb. 75. az MHSZ országos tanácskozása

gg/il La

1968. június 18.

Kedden reggel a néphadsereg központi klubjában a Magyar Honvédelmi Szövetség titkárainak részvételével országos tanácskozás kezdődött. Ennek keretében megvitatják a honvédelmi nevelő és felkészítő munka aktuális feladatait, különös tekintettel a szövetség nemrégiben történt átszervezésére. A többnapos tanácskozást uszta Gyula altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, az MHSZ főtitkára nyitotta meg./mti/

--

18.55/1L

- 47 -

20.10/ku
18.55/1L

bb. 72. évadzárás - külföldi turnéval - angolai és jugoszláviai vendégjátékokra indul az állami bábszínház

t pr/tné/sr/il La

1968. június 18.

Évadzáró társulati ülést tartott kedden délután népköz-társaság uti székházában az állami bábszínház társulata. Szilágyi dezső igazgató ismertette az elmúlt évad eredményeit. elmondotta, hogy a társulat 28 műsorát 1530 előadásban mutatták be s produkcióikra 483.000 néző váltott jegyet. Műsoraik közül 14 bemutatót szenteltek a törzsközönségnek, a gyerekeknek, két bemutatóval az ifjúságot örvendeztették meg és ugyancsak két bemutatóra vártak felnőtt közönséget. a fennmaradó tíz műsort vidéken játszották. szilágyi dezső kiemelte, hogy az elmúlt évadban sikeresen turnéztak a kislétszámú „brigádok”, felkeresték az eddig színháznemjárta falvakat, s 172 előadásukra 45 000 néző volt kíváncsi. az évad bemutatóiról szólva kiemelte, hogy elsőként alkalmazták bábszínpadra a játszották több mint 40 előadásban j. schwartz „a sárkány”, című meseszatiróját. sikeres volt hárs lászló bábdarabjának, a „fordított esztendő”, -nek bemutatója, s emlékezetes volt a bábszínpadra átdolgozott toldi premierje.

a társulat igazgatója ezután a színház külföldi kapcsolatairól szólt, s megemlítette, hogy a kölni televízió számára két tv filmet forgattak a társulatról. az egyik, egy 35 perces dokumentum-film a kulisszák mögötti életet mutatja be, s felvillantja kilenc műsoruk részleteit. a másik film a fából faragott királyfi című előadásukat rögzíti celluloid szalagra.

a társulat két jelentős külföldi turnéval zárja az idei évadot. csütörtökön utaznak angliába, ahol bartók fából faragott királyfiját és sztravinszkij petruskáját játsszák. felváltva a két darabot. a turné végállomása - négy előadással - london, majd a társulat július 3-án tér haza. a másik külföldi meghívás zágrábba, az ott rendezendő eszperantista bábfesztiválra szól. az állami bábszínház társulata erre a fesztiválra a blüvs tűzszerszám című darabbal készül, amelyet eszperantóul játszanak majd./mti/

--

- 48 -

19.05/e

Tutjuk első állomása aldeburgh, ahol fesztiválon mutatják be tudásukat. innen bristolba utaznak, ahol egy hétig játsszák

20.10.1968

bb. 78. rusznyák istván fogadta a japán tudományos tanács alelnökét

t ms/tné/sr/gy/La

1968. június 18.

rusznyák istván, a magyar tudományos akadémia elnöke kedden hivatali helyiségében straub f. bruno alelnök és szabó imre főtitkárhelyettes társaságában fogadta fujio egami professzort, a japán tudományos tanács alelnökét. ez alkalommal egami professzor eszmecserét folytatott akadémikusokkal, vezető kutatókkal, és kölcsönösen tájékoztatták egymást a két intézmény szervezetéről a tudományos életben betöltött szerepéről./mti/

--

bb. 79. magyar- lengyel belkereskedelmi szimpózium budapest

t jf/tr/le/gy/La

1968. június 18.

a lengyel-magyar belkereskedelmi együttműködés keretében kedden budapestben megnyitották a két ország belkereskedelmi szakembereinek háromnapos szimpóziumát. a szakemberek a bel-földi piac irányítási módszerét és a kereskedelmi vállalatok ügyvitelét tárgyalják meg. a szimpóziumon keserű jánosné belkereskedelmi miniszterhelyettes, és emil kolodziej lengyel belkereskedelmi miniszterhelyettes tartott előadást. ezután a magyar és a lengyel belkereskedelmi kutatóintézetek szakemberei a fogyasztási-, keresleti-, értékesítési előrejelzések és a vállalati piackutatás körében végzett kutatási eredményeket ismertették./mti/

--

b. 80. megérkezett az első gabona a szolnoki tárházba

vid-fm/tné/gy/La

1968. június 18.

a szolnoki tiszaparton levő ezervagonos, hatalmas tárházban kedden megérkezett az idei első gabona. a tiszasülyi rákóczi termelőszövetkezet első karavánja 200 mázsa, kombájnnal csépelet őszi árpát adott át a gabona felvásárló és értékesítő vállalatnak. a rákóczi tsz-t követően a besenyszögi kossuth tsz és a szolnoki damjanich tsz őszi árpa-szállító járművei is megérkeztek az első takarmánygabonával.

a nagy gabonátárolóban és körzetében az idén együttesen 2 200 vagon kenyérgabonát és mintegy 600 vagon őszi árpát fogadnak. az első beszállított termék minősége az aszályos időjárás ellenére viszonylag jó, a szemek azonban kisebbek a szokottnál./mti/

--

19.10/gy

- 49 -

20.15.1968

bb. 85. a nyugati hatalmak súlyosan megsértették a vállalt kötelezettségeket németországban - az ndk szuverén állam - haraszti györgy, a neves nemzetközi jogász nyilatkozata

1 fe/lk/sr/gy/La

1968. június 18.

a német demokratikus köztársaság-kormány az ndk népi kamarájának hozzájárulásával néhány nappal ezelőtt olyan értelmű rendelkezést adott ki, amely szerint a német szövetségi köztársaság és nyugat-berlin közötti forgalomban az ndk területén áthaladó személyeknek érvényes utlevéllel és az ndk hatóságai által kiállított tranzit vízummal kell rendelkezniük. a rendelkezést a nyugati hatalmak hivatalos szervei élesen támadják.

- azok a jogi érvek, amelyekre e támadásokat alapozzák és amelyekkel az új rendelkezéseknek a nemzetközi jog szabályaiba ütköző voltát igazolni próbálják, közelebbi vizsgálatnál maguktól összeomlanak - mondta haraszti györgy, az elte nemzetközi jogi tanszékének professzora, az ismert nevű nemzetközi jogász a magyar távirati iroda munkatársának adott nyilatkozatában.

- berlinnek a nagyhatalmak által történt együttes megszállását a szovjetunió, az egyesült államok és anglia még a háború befejezése előtt, 1944. szeptember 12-én határozta el. ekkor írták alá a három nagyhatalom képviselői londonban - az európai tanácskozó bizottságban - azt a jegyzőkönyvet, amely a németországi megszállási övezetekről és nagy-berlin igazgatásáról rendelkezett. a szovjet megszállási övezetbe és nagy-berlin igazgatásának különleges rendezését ebben az időben indokoltá tette az a körülmény, hogy a nagyhatalmak berlin jelölték ki a szövetséges ellenőrző tanács székhelyül, mivel az volt hivatott a legyőzött németország fölött a hatalmat ténylegesen gyakorolni. a megszálló hatalmakhoz képest Franciaország is csatlakozott és 1945. július 26-án ennek megfelelően módosították a londoni jegyzőkönyvet. a megszállás biztosítása céljából különböző megállapodások jöttek létre a nyugati megszállási övezetek és berlin közötti szárazföldi, vízi- és légiforgalom szabályozására.

/folyt. köv./

19.20/1L

- 50 -

20. - 15. Kú!

bb. 85. / a nyugati hatalmak... 1. folyt./ gy

a nyugati hatalmak álláspontja szerint az ndk-kormányának legújabb intézkedései ezeket a megállapodásokat sértik.

- az első felvetődő kérdés: vajon a második világháború utolsó szakaszában, illetve közvetlenül a hitleri németország leverése után az ország megszállására vonatkozó megállapodások változatlanul hatályban vannak-e még ma is, csaknem negyed évszázaddal később? erre a kérdésre nemmel kell válaszolni.

- németország megszállását a nagyhatalmak nem a hódítás jogcímén eszközölték, mert ezt a jogcímet a mai nemzetközi jog már nem ismeri el, hanem azon az alapon, hogy németország nemzetközi felelősséggel tartozott az agresszív háború kirobbantásáért, ez világosan kitűnik a négy nagyhatalom 1945. június 5-i nyilatkozatából. a megszállás célja tehát az volt, hogy végleg megszüntesse a német militarizmust és felszámolja annak gazdasági alapjait, a nagy monopoliumokat. a mai nemzetközi jog azonban csakis addig jogosítja fel a győztes államokat a legyőzött állam megszállására, amíg ennek szükségessége az adott helyzetben, a béke biztosítása érdekében fennáll. a megszállás átmeneti jellegére utal a már említett 1944. szeptember 12-i jegyzőkönyv 10-es cikke és ilyen utalás található a németországi ellenőrző apparátusra vonatkozó 1945. június 5-i közös deklarációban is. ezt az átmeneti jellegét a nyugati világ egyik vezető politikusa, lester pearson, kanada hosszú éveken át volt minisztereinek is elismerte, amikor 1961-ben megállapította, hogy a németországra és berlinre vonatkozó 1944-ben és 1945-ben létrejött egyezmények nem állandó jellegűnek készültek. az átmeneti jellegű megszállás egyébként mind az ndk, mind az nszk területén már régen megszűnt: az nszk vonatkozásában az 1954. október 23-án létrejött és 1955-ben hatályba lépett párizsi szerződések rendelkeztek a megszállási rendszer hatálytalanságáról; az ndk-t illetően a szovjetunió és a német demokratikus köztársaság között 1955. szeptember 20-án megkötött egyezmény törölte el a már előzőleg megszűnt megszállási rendszer utolsó nyomait.

- mindezeket figyelembe véve a nyugati hatalmaknak tehát semminemű jogalapjuk nincs arra, hogy fenntartsák a megszállási rendszert nyugat-berlin területén. de ettől eltekintve nem lehet vitás az, hogy a második világháború befejezése óta eltelt csaknem negyed évszázad alatt a németországi körülmények döntő módon megváltoztak, amit többek között kifejez az a körülmény is, hogy németország területén ma két szuverén német állam létezik:

/folyt. köv./

19.30/gy

- 51 -

20.20. Kú!

bb. 85. / a nyugati hatalmak.... 2. folyt./ gy

az ndk és az nszk. ez a körülmény pedig maga után vonja az idejélmúlt szerződések hatályának megszüntetését is. ezt a régióta alkalmazott nemzetközi jogi elvet néhány héttel ezelőtt újból megállapította az ensz által a nemzetközi szerződések jogának kodifikálására összehívott és ez év március-májusban bécsben ülésezett diplomáciai konferencia is.

- végül, de nem utolsó sorban hatálytalanná tette a németországra vonatkozó megállapodásokat az a körülmény is, hogy a nyugati hatalmak súlyosan megsértették az azokban magukra vállalt kötelezettségeket és magatartásuk miatt a megszállás eredeti céljaiból az nszk-ban ugyszólván semmi sem valósult meg, sőt ez az állam ma a világ békéjének egyik legfőbb veszélyeztetője. márpedig régtől fogva elismert szabálya a nemzetközi jognak az is, hogy a nemzetközi szerződésben foglalt lényeges kötelezettségek megsértése jogot ad a másik félnek a szerződés felbontására.

- mindebből világosan kitűnik, hogy a németországra és berlinre vonatkozó, a második világháború végén és az azt követő időben létrejött szerződési rendszer a volt szövetségesek között nem tekinthető érvényesnek. ez vonatkozik a nyugat-németország és nyugat-berlin közötti forgalmat szabályozó megállapodásokra is. az időközben megalakult német demokratikus köztársaságot e forgalom tekintetében semmiféle nemzetközi megállapodás nem köti. az ndk mint szuverén állam, a nemzetközi jog értelmében maga határozza meg, hogy milyen feltételek mellett engedi meg más államok polgárainak a saját területére történő belépést és átutazást. az ndk kormánya jogosan ítélheti meg úgy a helyzetet, hogy a fasizmus újjáéledése az nszkban és a szükségállapot-törvények elfogadása komoly veszélyt jelent az ndk biztonsága szempontjából és e veszély ellen-súlyozására jogszerűen léptethette életbe a vízumkényszert. ez ellen a nyugati hatalmak jogosan nem tiltakozhatnak. még kevésbé jogosult a tiltakozásra az nszk kormánya, amely az egyedüli képviselő abszurd elvének hangoztatásával és az ndk elismerésének megtagadásával saját magát fosztja meg attól a lehetőségtől, hogy a német demokratikus köztársaság kormányával kötendő megállapodásban közvetlenül szabályozza az ndk területén történő átutazás feltételeit és módjait - mondta harasztai györgy professzor./mti/

..-
- 52 -

19.35/11

11/1
20.20/11

bb. 84 . megnyílt az örmény népi művészet kiállítása

t ms/tné/sr/11 la

1968. június 18.

kedden a kulturális kapcsolatok intézetének dorottya utcai bemutató termében ünnepélyesen megnyitották az örmény népi művészet kiállítását. jelen volt a megnyitáson kristóf istván az mszt főtitkára, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, valamint az mszt és a kiállítási intézmények több vezető munkatársa, a külügyminisztérium képviselője. ott volt v. a. koroljov, és sz. sz. szatucsin tanácsos, a szovjet nagykövetség képviselője.

a kiállítást dr. dobrovits aladár egyetemi tanár, a neves művészettörténész nyitotta meg. az örmény nép - mondotta többek között - a létéért és szabadságáért vívott évezredek harcai közepette is megőrizte és állandóan továbbfejlesztette ősi művészetét, a maga jellemvonásaihoz igazította a különböző irányokból érkezett hatásokat és e gazdag kulturális örökség talaján virágoztatta fel a mai szocialista művészetét.

- a kiállítás - folytatta - amely különösen a fémművészet, a textil- és szőnyegművészet, a kerámia és a népviseletek gazdagságát, fejlettségét tárja elénk, arról is tanuskodik, hogy az örmény népi művészetének motívumai más népek művészetét is megtermékenyítették. ezért is találni a kiállítás tárgyain oly sok rokonnalást a mi művészetünkkel.

ezután v. g. meliksutyján, az örmény állami történelmi múzeum igazgató-helyettese, a kiállítás egyik rendezője mondott köszönetet a kiállítás megrendezéséért, és hangoztatta, hogy a népek művészetének kölcsönös megismerése egyben barátságuk további erősödésének is záloga. a kiállítás július 5-ig tekinthető meg./mti/

..-

bb. 83. az ország legnagyobb „pulykagyára”, épül a nagykun-ságban

a vid fm/tné/11 la

1968. június 18.

az ország legnagyobb „pulykagyárának”, létesítéséről határozottak kedden mezőturon a csorbai, a nagykun-sági és a mezőturi állami gazdaság vezetői.
/folyt.köv./

- 53 -

11/1

20.20/11

bb. 83./ az ország ... folyt./ il

a közös vállalkozás alapja: dr. bozsik tiber, az állami gazdaságok központja szolnok megyei főosztályának vezetője tanulmányuton kutatta franciaországban azt a pulykafajtát, amelyet magyarországi viszonyok között nagyüzemileg gazdaságosan lehet tenyészteni. a választás a bretagne-i sa. studler cég által tenyésztett pulykafajtára esett. napokon belül várják az első nyolcezres napospulyka-szállítmány érkezését. a kis pulykák a többszáz kilométeres utat speciális-szállító járműveken és repülőgépen teszik meg. ha a francia fehérhusu, középtestű pulykafajta a nagykuságban beválik, akkor kisújszálláson, vagy karcagon épül meg a „pulykagyár”, a komplett, korszerű üzem évente 220 vagon hizott pulykahúst termel, ezen felül másfélmillió napospulykát keltet továbbtenyésztésre. a tervek

szerint a kombinát üzembehelyezésére már 1970-ben sor kerül.

a hajdu-bihar megyei tsz-ek máris jelezték, hogy az első évben egymillió francia napospulykára tartanak igényt. a három állami gazdaság közös vállalkozásában saját takarmánykeverő üzemet is létesítenek. az épületek kivitelezését előregyártott elemekből a mezőturi állami gazdaság panel-üzeme végzi./mti/

bb. 86. időjárásjelentés

tné/il la

1968. június 18.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este 19 órakor:

a hőség tovább tart

várható időjárás szerda estig: délelőtti kevés felhő, napos idő. délután és este megnövekedő felhőzet, főként a késő délutáni és éjszakai órákban szörványos záporokkal, zivatarokkal, egy-két helyen jégesővel. a gyenge, időnkint kissé élénkebb változó irányú szél zivatar idején megerősödik. rendkívül meleg idő.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 32-36 fok között, a délnyugati megyékben 30 fok körül./mti/

- 54 -

46
20.35k

bb. 81. lengyel béla akadémiai székfoglalója

t ms/tné/sr/il la

1968. június 18.

Lengyel Béla akadémikus, az akadémia elnökségének tagja kedden tartotta székfoglaló előadását a szervetlen polimerek kémiájának egyes kérdéseiről. ismertette a legkorszerűbb technikával végrehajtott vizsgálatait, amelyek fényt derítettek a szilikonok egyes alapvegyületeinek hőkezelés következtében végbemérő bomlására. szólt néhány új szabadalmazott szilikontermékéről is, amelyeket trópusi körülmények között is vízálló préses-tek előállításához, plasztikus lenyomatok készítéséhez, továbbá épülethomlokzatok és műemlékek védelmének használnak./mti/

..-

bb. 82. pais dezső akadémikus kapta az első révai miklós emlékérmét - megtartotta közgyűlését a magyar nyelvtudományi társaság

t ms/tr/sr/il la

1968. június 18.

a magyar nyelvtudományi társaság kedden az akadémian tartotta idei közgyűlését bárczi géza akadémikus elnöklésével. a közgyűlés nyíri Antal egyetemi tanár előadásával kezdődött, amelyben a „tető-fogalom”, neveinek eredetét és történetét ismertette, majd szatmári István, a társaság titkára számolt be az immár 64 esztendő óta működő tudományos társaság elmúlt évének fontosabb eseményeiről.

a közgyűlésen adták át a magyar nyelvtörténeti kutatások nagy uttörője révai miklós emlékére alapított érmet. a révai miklós emlékéremmel első ízben pais dezső akadémikust, nyelvtudományunk kimagasló alakját tüntették ki, aki sok évtizedes munkásságával a nyelvtudomány minden ágában maradandót alkotott. ez a kitüntetés egyben rangot ad a révai miklós emlékéremnek, amelylyel a társaság a jövőben főleg olyan tudósokat kíván jutalmazni akik első ízben jelentkeznek valóban jelentős tudományos munkával.

/mti/

19.50/11

..-

- 55 -

Me

bb. 87. Jerzy majewskinek,

tné/e la

1968. június 18.

a varsói városi nemzeti tanács elnökének vezetésével kedden este lengyel küldöttség érkezett budapestre, a fővárosi tanács vb elnökének meghívására.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren sarlós istván, a fővárosi tanács vb elnöke és a fővárosi tanács több vezetője fogadta. jelen voltak a lengyel nagykövetség képviselői is. /mti/

...-

- v e g e -

21.28/s

Me

- 56 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. június 19.

bb. 1. nemzetközi írótalálkozó

1 tf/gk/sr/gy/La

1968. június 19.

a finnországi Lahtiban most negyedik alkalommal rendez nemzetközi írótalálkozót az eino leino társaság, amelynek meghívására magyar részről garai gábor, vas istván és koczkás sándor vesz részt az eseményen. európa, afrika, dél-amerikai huszonegy országából hívtak vendégeket a találkozóra, amely 1963 és 1966 között mindhárom alkalommal kiemelkedő történése volt a nemzetközi irodalmi életnek. asturiastól rozsgyesztvenszkijig világhírű alkotók sokasága jött össze Lahtiban a korábbi tanácskozásokra. most arról a főtémáról tárgyalnak, mi a szerepük az íróknak a társadalomban és hogyan gyűrűzik alkotásaik hatása./mti/

..-

bb. 4. gorkij-év

1 tf/gk/sr/gy/La

1968. június 19.

a szovjet író-társadalom gorkij születésének 100. évfordulóját egész évben tartó eseménysorozattal ünnepli az idén. a márciusban megtartott hivatalos ünnepek után most moszkvában írók, költők nemzetközi összejövetelére kerül sor, ahol a 35 országból érkező vendégek között ott lesznek a magyar írók szövetségének képviselői is, molnár géza és mocsár gábor. a magyar-szovjet kulturális csereegyezmény alapján utaztak a szovjetunióba./mti/

..-

Me

- 1 -